

Susanna Lepola, Marko Borodavkin & Kirsi Talman

Raportti

Ammattikorkeakouluun.fi

Ammattikorkeakoulujen yhteisen verkkosivuston kehittäminen

Metropolia Ammattikorkeakoulun julkaisuja.

Susanna Lepola
Marko Borodavkin
Kirsi Talman

Raportti

Ammattikorkeakouluun.fi

Ammattikorkeakoulujen yhteisen
verkkosivuston kehittäminen

Metropolia Ammattikorkeakoulun julkaisuja
TAITO-sarja 51

© Metropolia Ammattikorkeakoulu

Julkaisija

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Tekijät

Susanna Lepola, Marko Borodavkin & Kirsi Talman

Taitto ja graafien muotoilu

Riikka Käkelä-Rantalainen

Kansikuva

© olly / stock.adobe.com, muokkaukset Jesse Tielinen

Metropolia Ammattikorkeakoulun julkaisuja

TAITO-sarja 51

Helsinki 2020

ISBN 978-952-328-218-6 (pdf)

ISSN 2669-8021 (pdf)

www.metropolia.fi/julkaisut

Julkaisu on tuotettu osana Metropolia Ammattikorkeakoulun koordinoimaa Ammattikorkeakoulujen kehittämishanketta (AMK-opiskelijavalinnat-hanke). Kehittämishankkeen tavoitteena on rakentaa ja luoda uudenlaisia käytäntöjä ja valintamalleja, jotka tukevat hakijoiden nopeampaa hakeutumista ammattikorkeakouluun ja luovat uudenlaisia mahdollisuuksia hakeutua tutkinto-opiskelijaksi. Hankkeen verkostoon kuuluu 23 ammattikorkeakoulua, joissa järjestetään eri koulutusalojen tutkintoja. Hanke toteutetaan vuosina 2018–2020. Hanke on saanut rahoitusta opetus- ja kulttuuriministeriöltä.

SISÄLLYS

1. JOHDANTO	3
2. TAUSTA	5
3. MÄÄRITTELYVAIHE	7
3.1 Ammattikorkeakoulujen opiskelijavalintoihin liittyvän ohjauksen ja viestinnän nykytilanteen kartoittaminen verkkokyselynä; opinto-ohjaajien näkemykset	7
3.1.1 Tarkoitus	7
3.1.2 Menetelmät	8
3.1.3 Toteuttaminen	9
3.1.4 Aineiston analyysi	9
3.1.5 Tutkimuseettiset näkökulmat.....	9
3.1.6 Tulokset	10
3.2 Ammattikorkeakoulujen opiskelijavalintoihin liittyvän ohjauksen ja viestinnän nykytilanteen kartoittaminen verkkokyselynä; toisen asteen opiskelijoiden näkemykset	17
3.2.1 Tarkoitus ja tutkimuskysymykset	17
3.2.2 Menetelmät.....	17
3.2.3 Toteuttaminen.....	18
3.2.4 Aineiston analyysi	18
3.2.5 Tutkimuseettiset näkökulmat	19
3.2.6 Tulokset	19
3.3 Ammattikorkeakoulujen opiskelijavalintoihin liittyvän ohjauksen ja viestinnän nykytilanteen kartoittaminen vertailuanalyysinä; verkkosivustojen nykytilanteen kartoitus	22
3.3.1 Tarkoitus	22
3.3.2 Menetelmä	22
3.3.3 Toteuttaminen.....	23
3.3.4 Analyysi	23
3.3.5 Tulokset.....	24
3.4 Määrittelyvaiheen yhteenveto	26

---

4. KEHITTÄMISVAIHE	30
4.1 Verkkosivuston sisällön kehittäminen	30
4.2 Verkkosivuston materiaalien kuvaus.....	32
4.3 Verkkosivuston tekninen kehittäminen	34
4.4 Verkkosivuston toimivuuden arviointi.....	35
4.5 Verkkosivuston käyttöönotto	36
5. LOPPUSANAT	38
LÄHTEET:.....	39
KIRJOITTAJAT	41
KIITOKSET	42
LIITTEET.....	43
Liite 1. AMK-opiskelijavalinnat -kehittämishankkeen toimijat ja Opiskelijavalintoihin liittyvän ohjauksen ja viestinnän kehittäminen -osahankkeen projektiryhmä	43
Liite 2. Kyselylomake opinto-ohjaajille	44
Liite 3. Saateviesti kyselystä opinto-ohjaajille	46
Liite 4. Tutkimuksen tehtävänanto	47
Liite 5. Ohje yhteyshenkilölle.....	48
Liite 6. Tutkimustiedote opiskelijoille	49
Liite 7. Tutkittavan suostumus	51
Ammattikorkeakouluun.fi -sivuston sisällön ja materiaalin tuottaminen	52

1. JOHDANTO

Tässä raportissa kuvataan AMK-opiskelijavalintojen kehittämishankkeen (AMK-opiskelijavalinnat 2017–2020) opiskelijavalintoihin liittyvän ohjauksen ja viestinnän kehittämisen tuloksena syntyneen Ammattikorkeakouluun.fi -sivuston kehittämisen (3/2018–5/2019) vaiheet.

AMK-opiskelijavalintojen kehittämishankkeen tavoitteena on kehittää ja luoda uudenlaisia käytäntöjä ja valintamalleja, jotka parantavat ja tukevat hakijoiden nopeampaa hakeutumista ammattikorkeakouluun ja luovat uudenlaisia mahdollisuuksia hakeutua tutkinto-opiskelijaksi. Kehittämistyössä hyödynnetään digitaalisia ratkaisuja. Hankkeen keskeisimpiä kehittämisen kohteita ovat ammattikorkeakoulujen todistusvalinta, yhteinen digitaalinen valintakoe sekä ohjaus ja viestintä. Lisäksi hankkeeseen on kuulunut muiden osaamisperustaisten valintatapojen kartoittaminen.

Raportti on osa Opiskelijavalintoihin liittyvän ohjauksen ja viestinnän kehittämisen -osahanketta. Osahankkeen tavoitteena oli ammattikorkeakoulujen opiskelijavalintoihin liittyvän ohjauksen ja viestinnän yhtenäistäminen sekä ammattikorkeakoulujen ja toisen asteen välisen yhteistyön kehittäminen.

Osahanke toteutettiin kahdessa vaiheessa. Määrittelyvaiheessa kartoitettiin opiskelijavalintojen ohjaukseen ja viestintään liittyvien sisältöjen ja menetelmien nykytila sekä hyvät käytännöt ja kehittämistarpeet. Kehittämissivustossa toteutettiin ammattikorkeakoulujen uusi yhteinen verkkosivusto Ammattikorkeakouluun.fi määrittelyvaiheessa kootun tiedon perusteella (taulukko 1).

Taulukko 1. Ammattikorkeakouluun.fi -sivuston kehittäminen.

Vaihe	Tarkoitus	Toimenpiteet
Määrittelyvaihe	Opiskelijavalintoihin liittyvän ohjauksen ja viestinnän nykytilan kartoittaminen	Opinto-ohjaajien näkemysten kartoittaminen verkkokyselyinä
		Toisen asteen opiskelijoiden näkemysten kartoittaminen verkkokyselyinä
		Verkkosivustojen nykytilanteen kartoitus vertailuanalyysina
Kehittämissaihe	Ammattikorkeakoulujen yhteisen verkkosivuston kehittäminen	Verkkosivuston sisällön kehittäminen
		Verkkosivuston tekninen kehittäminen
		Verkkosivuston testaaminen
		Verkkosivuston käyttöönotto

2. TAUSTA

Ammattikorkeakoulujen opiskelijavalinnoilla on suuri yhteiskunnallinen merkitys, sillä hieman yli puolet korkeakouluun pyrkivistä hakee vuosittain paikkaa ammattikorkeakoulusektorilta (OKM 2016). Viimeisimpien tilastojen mukaan ammattikorkeakoulusektorille ensisijaisia hakijoita oli 111 487 ja opiskelupaikan vastaanottaneita 40 174. Vastaavasti yliopistosektorille haki ensisijaisesti 93 510 ja paikan otti vastaan 26 786. (OKM & OPH 2018.) Korkeakoulujen opiskelijavalintoja on pyritty viime vuosien aikana kehittämään siten, että työelämään siirtyminen olisi sujuvampaa ja nopeampaa (OKM 2016).

Ammattikorkeakoulujen opiskelijavalintoihin liittyvää ohjausta ja viestintää toteutetaan monien eri tahojen ja väylien kautta. Vuosittain Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry laatii ammattikorkeakoulujen valintaperustesuositukset, joiden perusteella kukin ammattikorkeakoulu määrittää omat valintatapansa kullekin koulutukselle. Ammattikorkeakoulujen opiskelijavalintoihin liittyvistä asioista tiedotetaan valtakunnallisessa sähköisessä Opetushallituksen ylläpitämässä Opintopolku.fi -palvelussa ja kunkin ammattikorkeakoulun omilla verkkosivuilla.

Opiskelijaksi ammattikorkeakouluun haetaan Opintopolku.fi -palvelun kautta. Suomalaiset korkeakoulut ylläpitävät palvelussa omiin koulutuksiinsa liittyviä tietoja. Opintopolku.fi -palveluun on koottu ammattikorkeakoulujen haussa olevat koulutukset ja niiden valintaperusteet. Palveluun on kerätty tietoa hakijoille ja opiskelijoille sekä samalla myös koulutuksen ja opetuksen järjestäjille. Opintopolku.fi -palvelu sisältää ammattikorkeakoulujen osalta esimerkiksi tietoa eri aloista, tutkinnoista ja opinnoista. (Grönholm 2018.) Lisäksi ammattikorkeakoulut ylläpitävät omia verkkosivustojaan, joihin on koottu tietoa kyseiseen ammattikorkeakouluun hakemisesta, opiskelijavalinnoista ja koulutuksista, joita se tarjoaa.

Opiskelijavalintoihin liittyvää ohjausta ja viestintää tehdään lisäksi erilaisten tapahtumien, kuten Opetushallituksen ja aluehallintovirastojen järjestämien tilaisuuksien sekä Studia-messujen välityksellä. Ammattikorkeakoulut järjestävät itsenäisesti ja yhteistyössä toistensa sekä yliopistojen kanssa erilaisia tapahtumia, joissa esitellään ammattikorkeakoulutukseen hakemista, opiskelijavalintaa ja ammattikorkeakoulukoulutusta. Korkea-

kouluhakuun liittyvässä ohjauksessa ja viestinnässä keskeisessä roolissa ovat myös toisen asteen opinto-ohjaajat sekä ammattikorkeakoulujen hakijapalvelut ja opinto-ohjaajat. Lisäksi ohjaamistyöhön osallistuvat erilaiset työelämäpalvelut.

Opiskelijavalintoihin liittyvää ohjausta ja viestintää ei ole ammattikorkeakoulukentällä kartoitettu aiemmin, eikä opiskelijavalintoihin liittyvää tietoa hakijoille ja korkeakouluhakua ohjaaville tahoille ole koottu yhteen ammattikorkeakoulujen yhteistyönä. Opetusministeriön julkaisu Valmiina valintoihin (2016) esittää, että korkeakoulujen koulutusten kuvauksia tulisi kehittää yhdenmukaisemmiksi, ja ehdottaa esimerkiksi korkeakoulujen yhteistä alakohtaista valmistelutyötä. Kehitysehdotuksena esitetään lisäksi, että myös eri aloista, opintojärjestelyistä ja erilaisista valintamahdollisuuksista kertovia kuvauksia olisi tarpeen kehittää. Olennaisena pidetään kuvailua työelämästä ja niistä moninaisista työtehtävistä, joihin opinnot valmistavat. (OKM 2016, 31–32.)

3. MÄÄRITTELYVAIHE

Määrittelyvaiheen tarkoituksena oli opiskelijavalintoihin liittyvän ohjauksen ja viestinnän sisällön, menetelmien, hyvien käytäntöjen ja kehittämistarpeiden kartoittaminen. Määrittelyvaiheessa tehtiin kaksi kyselyä. Ensimmäinen niistä oli kartoittava kysely opinto-ohjaajien näkemyksistä ja toinen tutkimus toisen asteen opiskelijoiden näkemyksistä. Kolmantena tehtiin vertailuanalyysi verkkosivustojen nykytilanteesta. (Taulukko 2.)

Taulukko 2. Ammattikorkeakoulujen opiskelijavalintoihin liittyvän ohjauksen ja viestinnän kehittämisen määrittelyvaihe.

Vaihe	Tarkoitus	Toimenpiteet
Määrittelyvaihe	Opiskelijavalintoihin liittyvän ohjauksen ja viestinnän nykytilan kartoittaminen	Opinto-ohjaajien näkemysten kartoittaminen verkkokyselynä
		Toisen asteen opiskelijoiden näkemysten kartoittaminen verkkokyselynä
		Verkkosivustojen nykytilanteen kartoitus vertailuanalyysinä

3.1 AMMATTIKORKEAKOULUJEN OPISKELIJAVALINTOIHIN LIITTYVÄN OHJAUKSEN JA VIESTINNÄN NYKYTILANTEEN KARTOITTAMINEN VERKKOKYSELYNÄ; OPINTO-OHJAAJIEN NÄKEMYKSET

3.1.1 TARKOITUS

Ensimmäiseksi toteutetun kyselyn tarkoituksena oli kartoittaa ammattikorkeakoulujen opiskelijavalintoihin liittyvän ohjauksen ja viestinnän kehittämistarpeita ja toimivia käytäntöjä toisen asteen ja ammattikorkeakoulusektorin opinto-ohjaajien näkökulmasta.

3.1.2 MENETELMÄT

Kysely toteutettiin avoimena strukturoituna kyselynä, joka laadittiin itse, ja vastaukset kerättiin sähköisesti e-lomakkeella (@Eduix Oy). Kyselyn laatimiseen osallistuivat opiskelijavalintoihin liittyvän ohjauksen ja viestinnän osahankkeen projektiryhmän jäsenet sekä hankkeen toimijat (liite 1). Kyselyssä oli yhteensä 7 avointa kysymystä, jotka muodostettiin ohjauksen ja viestinnän sisällön, toimivien käytäntöjen ja kehittämistarpeiden tiedontarpeen pohjalta (liite 2).

Opinto-ohjaajilta kysyttiin, mitkä sisällöt ammattikorkeakoulujen opiskelijavalintoihin liittyvässä ohjauksessa ja viestinnässä ovat heidän mielestään keskeisiä hakijan ja opinto-ohjaajan näkökulmista. Lisäksi kartoitettiin, millaisia hyväksi havaittuja käytäntöjä opinto-ohjaajien omalla

Taulukko 3. Kyselyyn osallistuneiden opinto-ohjaajien työskentelypaikan maantieteellinen sijainti.

Alue, jolla työskentelen	%
Varsinais-Suomi	21 %
Uusimaa	18 %
Pohjois-Pohjanmaa	15 %
Päijät-Häme	8 %
Keski-Suomi	8 %
Kanta-Häme	5 %
Keski-Pohjanmaa	5 %
Pirkanmaa	5 %
Etelä-Pohjanmaa	3 %
Kymenlaakso	3 %
Lappi	3 %
Pohjois-Savo	3 %
Pohjois-Karjala	3 %
Satakunta	3 %
Etelä-Karjala	0 %
Etelä-Savo	0 %
Kainuu	0 %

alueella on olemassa toisen asteen ja ammattikorkeakoulujen yhteistyössä opiskelijavalintoihin liittyvässä ohjauksessa ja viestinnässä. Kyselyssä selvitettiin myös, miten ammattikorkeakoulujen opiskelijavalintoihin liittyvää ohjausta ja viestintää pitäisi kehittää, ja miten ammattikorkeakoulujen ja toisen asteen välistä yhteistyötä tulisi näiltä osin kehittää. Taustatietoina kysyttiin opinto-ohjaajan työskentelypaikka (ammattikorkeakoulu / toinen aste: lukio / ammatillinen oppilaitos) ja työskentelypaikan maantieteellinen sijainti.

3.1.3 TOTEUTTAMINEN

Kysely saateviesteineen (liite 3) lähetettiin sähköpostitse maaliskuussa 2018 Suomen opinto-ohjaajien (Sopo ry) postituslistalla olleille 487 opinto-ohjaajalle. Kyselyyn osallistuneilta ei kerätty henkilötietoja. Vastaaminen perustui vapaaehtoisuuteen. Kyselyyn vastasi yhteensä 39 opinto-ohjaajaa (vastausprosentti 8 %). Opinto-ohjaajista 42 % työskenteli lukiossa, 36 % ammatillisessa oppilaitoksessa ja 21 % ammattikorkeakoulussa. Suurin osa työskenteli Varsinais-Suomessa (21 %), Uudellamaalla (18 %) tai Pohjois-Pohjanmaalla (15 %) (taulukko 3).

3.1.4 AINEISTON ANALYYSI

Aineisto analysoitiin induktiivisen sisällönanalyysin periaatteita hyödyntäen. Avointen kysymysten vastaukset luettiin useaan kertaan lävitse kokonaisuuden hahmottamiseksi. Tämän jälkeen vastauksista poimittiin kyselylle asetettuihin kysymyksiin vastaavat sisällöt, jotka ryhmiteltiin samanmukaisuuden perusteella. Tämän jälkeen samansisältöisistä ryhmittä muodostettiin alakategoriat ja alakategorioista edelleen yläkategoriat. (Elo & Kyngäs 2008.) Kyselyn vastaukset yhdisteltiin näin aihekokonaisuuksiksi.

3.1.5 TUTKIMUSETTISET NÄKÖKULMAT

Kyselyyn osallistuminen oli täysin vapaaehtoista, eikä osallistuneilta kerätty henkilötietoja. Kyselyyn vastaaminen tulkittiin luvaksi tietojen käyttämiselle ohjauksen ja viestinnän kehittämisessä ja tulosten raportoinnissa. Taustakysymykset liittyivät oppilaitokseen, jossa opinto-ohjaaja työskenteli (lukio, ammatillinen oppilaitos, ammattikorkeakoulu) sekä hänen työskentelypaikkansa maantieteelliseen sijaintiin. Kyselyn aihealueet eivät olleet arkaluontoisia.

3.1.6 TULOKSET

Tuloksissa opiskelijavalintojen ohjaus ja viestintä jakautui kolmeen osa-alueeseen: sisältöön, hyviin käytäntöihin ja kehittämistarpeisiin (kuvio 1).

Kuvio 1. Opiskelijavalintojen ohjaus ja viestintä.

OPISKELIJAVALINTOIHIN LIITTYVÄN OHJAUKSEN JA VIESTINNÄN SISÄLTÖ

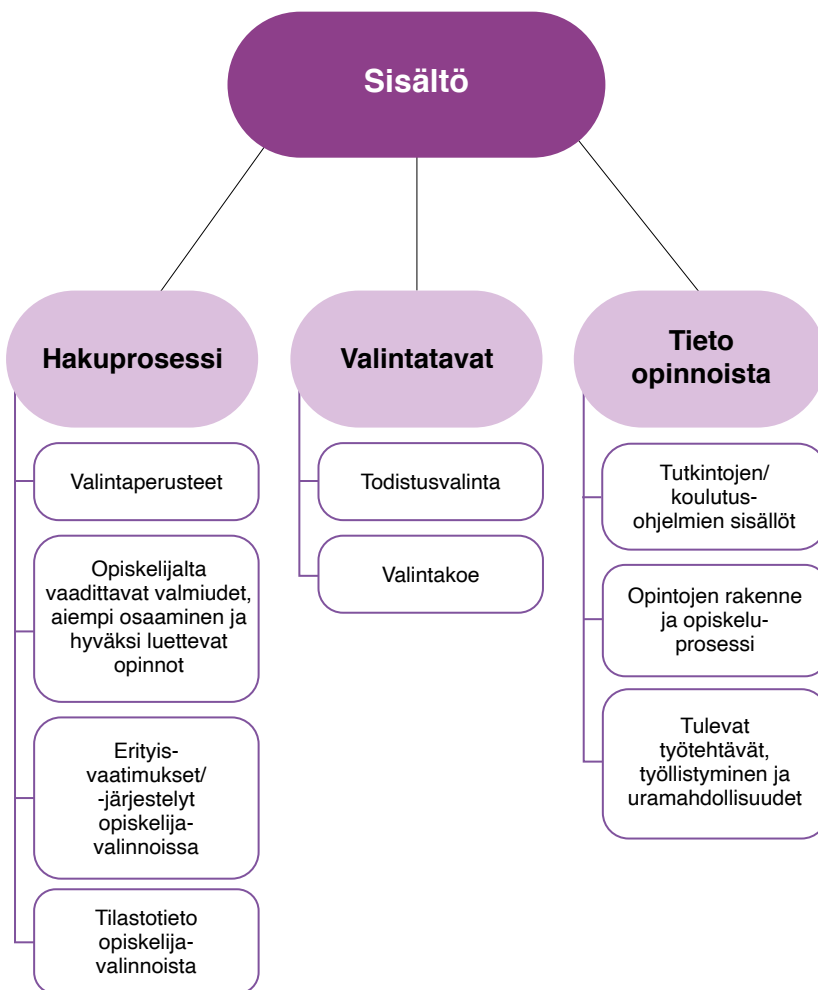
Ammattikorkeakoulujen opiskelijavalintoihin liittyvässä ohjauksessa ja viestinnässä keskeisiä sisältöjä opinto-ohjaajien näkökulmasta tarkasteltuna olivat hakuprosessi, valintatavat ja tieto opinnoista (kuvio 2).

Opinto-ohjaajat olivat sitä mieltä, että hakuprosessin kuvauksen tulisi sisältää ammattikorkeakoulujen opiskelijavalintojen perusteet, hakuohjeet, hakukohteet ja hakuajat. Hakuprosessiin liitettiin myös opiskelijalta vaadittavat valmiudet, aiempi osaaminen ja hyväksi luettavat opinnot. Keskeisenä sisältönä pidettiin myös erityisvaatimuksia/-järjestelyitä opiskelijavalinnoissa sekä erilaisia tilastoja, kuten opiskelemaan hyväksytyt opiskelijoiden lukumääriä.

Valintatavoista keskeisiksi sisällöiksi nähtiin todistusvalinta ja valintakoe. Todistusvalinnan sisällöksi toivottiin tietoa uusista pisteytysmalleista. Va-

lintakokeen osalta tärkeinä sisältöinä pidettiin kokeeseen liittyviä ohjeita, kuten valintakoeaikoja ja -paikkoja.

Opinto-ohjaajat toivoivat tietoa ammattikorkeakouluopinnoista. Tietoa kaivattiin opintojen rakenteesta ja opiskeluprosessista. Lisäksi keskeisiksi asioiksi nähtiin tutkintojen/koulutusohjelmien opintojen sisällöt, laajuus, kesto, erilaiset toteutustavat, erikoistuminen ja joustavuus opintojen sisällä. Tärkeiksi nostettiin myös tarkemmat kuvaukset tulevista työtehtävistä ja alalle työllistymisestä sekä uramahdollisuuksista.

Kuvio 2. Opiskelijavalintoihin liittyvän ohjauksen ja viestinnän sisällöt.

OPISKELIJAVALINTOIHIN LIITTYVÄN OHJAUKSEN JA VIESTINNÄN HYVÄT KÄYTÄNNÖT

Opinto-ohjaajat olivat sitä mieltä, että alueellisia toisen asteen ja ammattikorkeakoulujen yhteistyössä hyväksi havaittuja käytäntöjä olivat vierailut ja tapahtumat, yhteiset opinnot, opinto-ohjaajien yhteistyö kehittämistoiminnassa sekä ammattikorkeakoulujen monipuolinen viestintä (kuvio 3).

Vierailut ja tapahtumat koettiin hyväksi, ja niillä tarkoitettiin toisen asteen opiskelijoiden vierailuja ammattikorkeakouluissa, säännöllisiä ammattikorkeakoulujen järjestämiä opiskelijavalintoihin liittyviä tilaisuuksia toisen asteen opinto-ohjaajille, ammattikorkeakoulujen opinto-ohjaajien ja opiskelijoiden vierailuita toiselle asteelle sekä ammattikorkeakoulujen järjestämiä tapahtumia hakijoille ja vanhemmille.

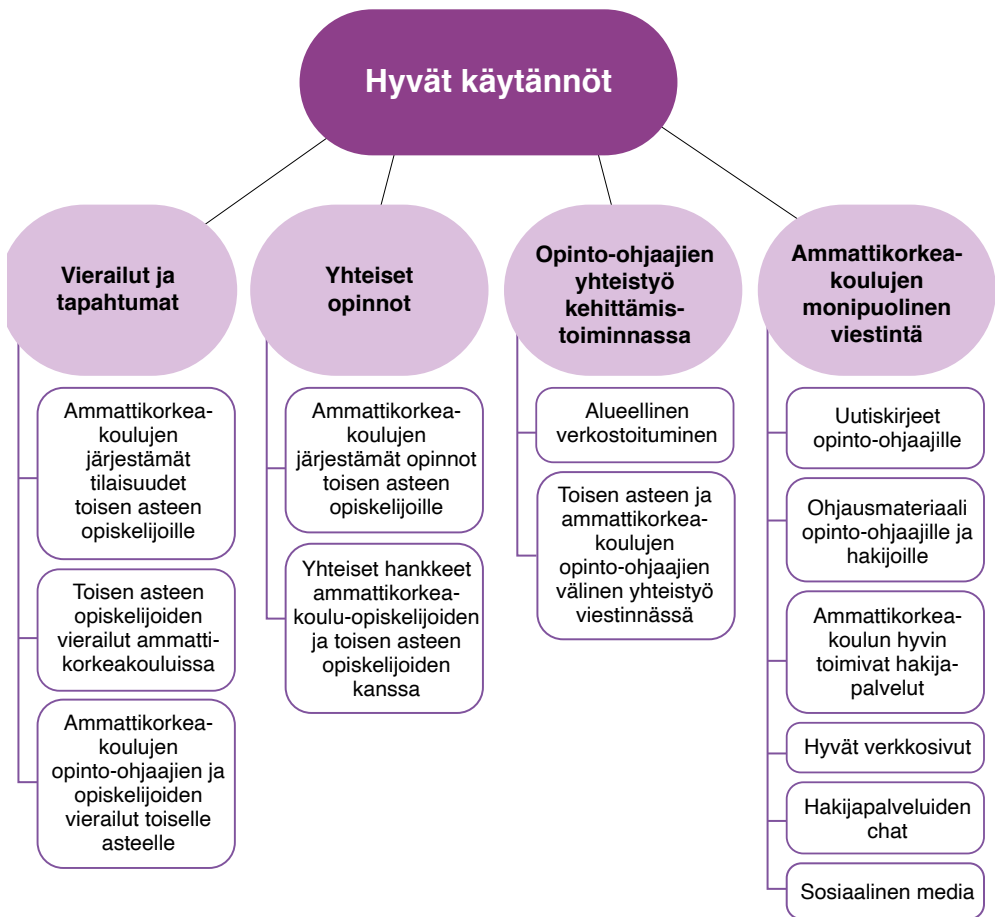
Säännöllisiä ammattikorkeakoulujen järjestämiä opiskelijavalintoihin liittyviä erilaisia tilaisuuksia toisen asteen opinto-ohjaajille olivat Opo-infot, Opo-patio, Opo-foorumit, AMK tutuksi -päivät sekä korkeakoulujen yhdessä järjestämät tapahtumat ja koulutuspäivät. Toisen asteen opiskelijoiden vierailut ammattikorkeakouluihin olivat erilaisia tutustumiskäyntejä ja avointen ovien tapahtumia, esimerkiksi AMK-kampuspäivä, Jatkoon-tapahtuma tai Abi-päivät. Keskeisiä olivat myös ammattikorkeakoulujen opinto-ohjaajien ja opiskelijoiden vierailut toiselle asteelle. Näitä olivat erilaiset haku-, opiskelu- ja koulutusinfot toisella asteella esimerkiksi opinto-ohjauksen tunneilla tai abien urapäivässä vierailut. Tapahtumat, esimerkiksi messut, jotka oli suunnattu sekä hakijoille että vanhemmille, koettiin hyödyllisiksi.

Opinto-ohjaajat kokivat hyväksi toisen asteen ja ammattikorkeakoulujen yhteiset opinnot. Näitä olivat ammattikorkeakoulujen järjestämät opinnot toisen asteen opiskelijoille sekä yhteiset hankkeet ammattikorkeakouluopiskelijoiden ja toisen asteen opiskelijoiden kanssa. Ammattikorkeakoulut olivat toteuttaneet kurseja/opintoja toisen asteen opiskelijoille esimerkiksi avoimen opintojen, väyläopintojen, kurkistuskurssien, Minustako AMK-opiskelija -opintojakson ja työelämään tutustumisen muodossa.

Opinto-ohjaajien yhteistyö kehittämistoiminnassa nähtiin merkitykselliseksi. Yhteistyöllä tarkoitettiin alueellista verkostoitumista sekä toisen asteen ja ammattikorkeakoulujen opinto-ohjaajien välistä yhteistyötä viestinnässä. Nivelvaiheen toiminnan kehittäminen ja hyvä toisen asteen ja ammattikorkeakoulujen opinto-ohjaajien välinen yhteistyö nähtiin tärkeiksi. Yhteistyötä edistivät säännöllinen yhteydenpito, tutuus ja esi-

merkiksi se, että lukioiden koordinoiva opinto-ohjaaja informoi muita opinto-ohjaajia. Nivelvaiheen käytännöksi mainittiin esimerkiksi Polutamo-toiminta.

Ammattikorkeakoulujen monipuolinen viestintä koettiin tärkeäksi. Ammattikorkeakoulujen hyvin toimivat hakijapalvelut, verkkosivut ja sosiaalinen media nähtiin hyödyllisiksi. Ammattikorkeakoulujen lähettämät uutiskirjeet opinto-ohjaajille ja erilainen ohjausmateriaali opinto-ohjaajille ja hakijoille (esim. valintaopas, opiskelijan opas, videot koulutuksen sisällöistä, chat-palvelu, opinto-ohjaajille suunnatut sivut, opiskelijoiden eri väyliä tulleiden kertomukset ja opiskelijoiden urapolkujen kuvaukset) koettiin opinto-ohjaajien puolesta hyviksi käytännöiksi.

Kuvio 3. Opiskelijavalintoihin liittyvän ohjauksen ja viestinnän hyvät käytännöt.

OPISKELIJAVALINTOIHIIN LIITTYVÄN OHJAUKSEN JA VIESTINNÄN KEHITTÄMISTARPEET

Opinto-ohjaajien näkökulmasta opiskelijavalintoihin liittyvässä ohjauksessa ja viestinnässä oli kehitettävää. Kehittämiskohteiksi nimettiin toisen asteen kanssa tehtävä yhteistyö, hakemiseen ja opiskelijavalintoihin liittyvä tieto, mahdollisuudet tutustua opintoihin sekä digitaaliset viestintäkanavat (kuvio 4).

Ammattikorkeakoulujen ja toisen asteen opinto-ohjaajien yhteistyötä toivottiin lisäävän. Tämä tarkoitti esimerkiksi verkostoitumismahdollisuuksia, konsultointia, vuoropuhelua sekä molemminpuolista viestintää. Ammattikorkeakoulujen toivottiin lisäävän resurssia toisen asteen kanssa tehtävän yhteistyön vahvistamiseksi. Erilaisia muutoksia haussa ja opiskelijavalinnassa toivottiin ennakoitavan aiempaa enemmän yhteistyössä. Säännölliset tapaamiset ja jatkuvuus nähtiin merkityksellisiksi.

Hakemiseen ja opiskelijavalintoihin liittyvän tiedon oikea-aikaisuus esimerkiksi aikataulujen, valintaperusteiden ja muutosten osalta oli opinto-ohjaajan näkökulmasta oleellista. Hakuprosesseista toivottiin aiempaa selkeämpiä, tasa-arvoisempia ja yhtenäisempiä. Hakemiseen ja opiskelijavalintoihin liittyvän tiedon pysyvyyteen toivottiin kiinnitettävän huomiota. Tietoa toivottiin välitettävän paremmin myös peruskoulun opinto-ohjaajille ja toisen asteen aineenopettajille.

Opinto-ohjaajat toivoivat lisää erilaisia mahdollisuuksia tutustua ammattikorkeakouluopintoihin. Kehittämisehdotuksiksi nostettiin tutustumispäivät ammattikorkeakouluihin sekä ammattikorkeakoulujen järjestämät infotilaisuudet toisen asteen opinto-ohjaajille. Tiedotustilaisuuksia toisen asteen opinto-ohjaajille toivottiin organisoitavan esimerkiksi yhteisinä alueellisina koulutustilaisuuksina. Ammattikorkeakoulujen vierailuita toiselle asteelle ja opiskelijaesittelijöitä toivottiin lisäävän.

Opinto-ohjaajat ehdottivat nykyistä aktiivisempia vierailukäytäntöjä ja toivoivat ammattikorkeakouluilta aktiivisempaa otetta vierailuihin. Opinto-ohjaajat kaipaivat sekä opinto-ohjaajille että hakijoille keskitettyä tietoa tilaisuuksien ja vierailujen muodossa myös ammattikorkeakoulujen yhteistyönä. Kyselyyn osallistuneet ehdottivat eri toimijoiden kokoontumista nykyistä enemmän samaan paikkaan ja esimerkiksi yhteisten alueellisten koulutustilaisuuksien järjestämistä. Lisäksi toivottiin opiskelijatapaamisia, esittelypäiviä ja messuja sekä korostettiin ammattikorkeakouluopiskelusta vertaisilta saadun tiedon tärkeyttä.

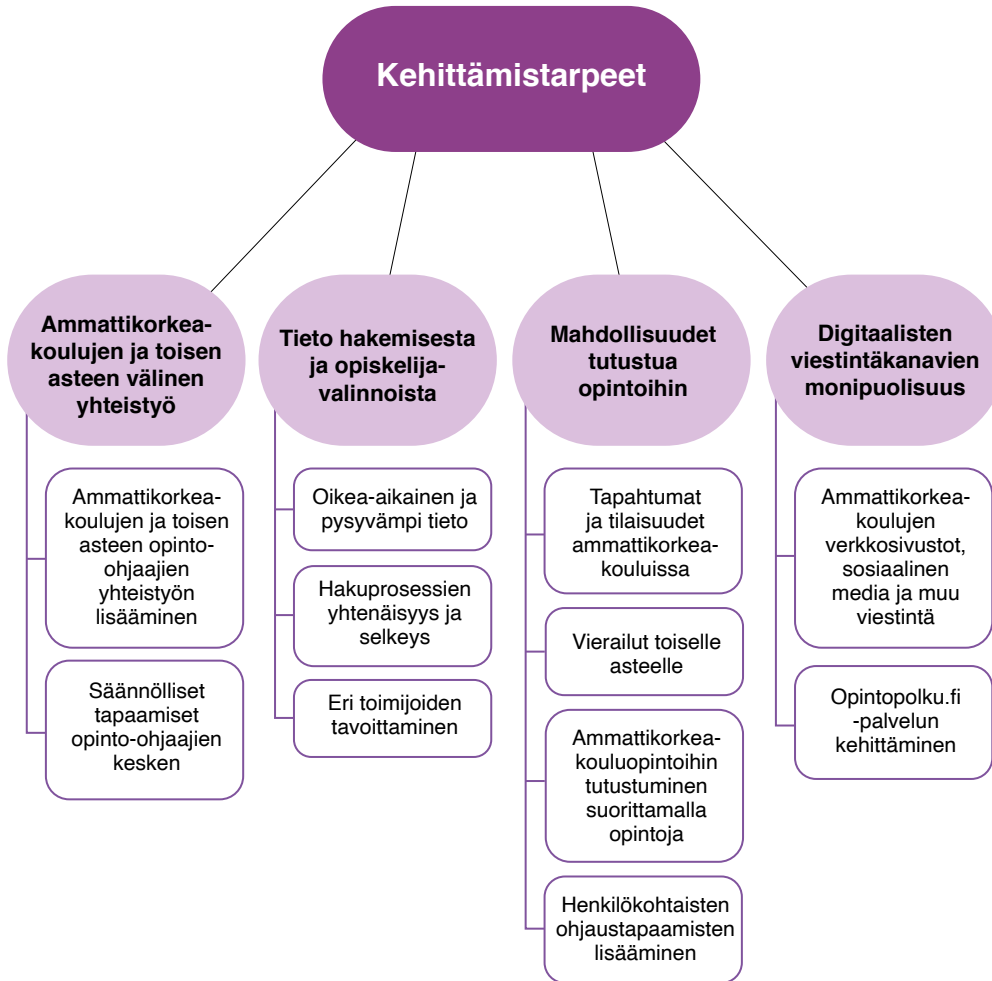
Opinto-ohjaajat näkivät tärkeäksi, että kehitettäisiin mahdollisuuksia tutustua ammattikorkeakouluopintoihin opintoja suorittamalla. Tämä tarkoitti esimerkiksi sitä, että mahdollisuuksia opiskella avoimessa ammattikorkeakoulussa sekä avoimen ammattikorkeakoulun ja toisen asteen yhteistyötä lisättäisiin. Osa kyselyyn osallistuneista tarjoaisi enemmän eAMK-kursseja toisen asteen opiskelijoille, kun taas toisaalta osa koki, että yhdessä järjestetyt kurssit eivät välttämättä mahdu esimerkiksi lukiolaisen aikatauluihin.

Opinto-ohjaajat ehdottivat henkilökohtaisten ohjaustapaamisten lisäämistä opintoja pohtiville. He korostivat opinto-ohjauksen merkitystä itselle sopivan alan löytämisessä. Kyselyyn osallistuneet kokivat tärkeäksi opiskelijoiden mahdollisuuden kysyä henkilökohtaisista mieltä askarruttavista asioista.

Digitaalisten viestintäkanavien monipuolisuus nostettiin opinto-ohjaajien keskuudessa kehittämisen kohteeksi. Toivottiin, että ammattikorkeakoulut kiinnittäisivät huomiota verkkosivujen ajantasaisuuteen, selkeyteen, helpokäyttöisyyteen ja informatiivisuuteen. Kyselyyn osallistuneet ehdottivat ammattikorkeakoulujen kehittävän monipuolisempaa materiaalia opinnoista (videot, esitteet, digitaalinen ja sosiaalisen median materiaali) opinto-ohjaajille ja hakijoille. Viestintään toivottiin vähemmän markkinointia ja enemmän ohjausta. Lisäksi ehdotettiin valtakunnallisia verkkokursseja ohjauksesta opinto-ohjaajille.

Kyselyyn osallistuneet toivoivat myös suoraa sähköpostiviestintää toisen asteen opinto-ohjaajille ja huomion kiinnittämistä postituslistojen ajantasaisuuteen. Uutiskirjeissä tarjottu tieto ja erityisesti muutokset aikaisempiin menettelyihin tulisi viestiä selkeästi. Koulutusten poikkeavat hakuajat haluttiin selkeämmin esille (esim. englanninkieliset koulutusohjelmat). Ohjauksen ja viestinnän kehittämisessä konkreettiset esimerkit valintaperusteista, opiskelusta ja uramahdollisuuksista olisivat kyselyyn osallistuneiden mielestä hyviä.

Opinto-ohjaajien näkökulmasta Opintopolku.fi -palvelussa oli kehitettävää, jotta se olisi selkeämpi hakijalle. Opintopolku.fi -palvelua toivottiin kehitettävän nykyistä ajantasaisemmaksi, helpokäyttöisemmäksi, käyttäjäystävällisemmäksi ja vuorovaikutteisemmaksi.

Kuvio 4. Opiskelijavalintoihin liittyvän ohjauksen ja viestinnän kehittämistarpeet.

3.2 AMMATTIKORKEAKOULUJEN OPISKELIJAVALINTOIHIIN LIITTYVÄN OHJAUKSEN JA VIESTINNÄN NYKYTILANTEEN KARTOITTAMINEN VERKKOKYSELYNÄ; TOISEN ASTEEN OPISKELIJOIDEN NÄKEMYKSET

3.2.1 TARKOITUS JA TUTKIMUSKYSYMYKSET

Toisena toteutetun kyselyn tarkoituksena oli tutkia toisen asteen opiskelijoiden näkemyksiä ammattikorkeakoulujen opiskelijavalintamenettelyihin, ammattikorkeakouluopiskeluun ja työelämään liittyvästä viestinnästä. Toisen asteen opiskelijat ovat opiskelijavalintoihin liittyvän ohjauksen ja viestinnän keskeisin kohderyhmä ja potentiaalisia hakijoita ammattikorkeakouluopintoihin. Toisen asteen opiskelijat suunnittelevat opintojaan ja tarvitsevat monipuolista tietoa omien tulevaisuuden suunnitelmiensa tueksi.

Tutkimuksessa haettiin vastauksia seuraaviin kysymyksiin:

- Mitä toisen asteen opiskelijat haluavat tietää ammattikorkeakoulun opiskelijavalinnoista?
- Mitä toisen asteen opiskelijat haluavat tietää ammattikorkeakouluopinnoista?
- Mitä toisen asteen opiskelijat haluavat tietää ammattikorkeakouluopintojen jälkeisestä työelämästä?
- Miten toisen asteen opiskelijoiden mielestä ammattikorkeakoulujen opiskelijavalinnoista, ammattikorkeakouluopinnoista ja ammattikorkeakouluopintojen jälkeisestä työelämästä pitäisi viestiä?

3.2.2 MENETELMÄT

Tutkimus toteutettiin sähköisesti e-lomakkeella (®Eduix Oy). Kyselyn laatimiseen osallistuivat opiskelijavalintoihin liittyvän ohjauksen ja viestinnän osahankkeen projektiryhmän jäsenet ja tutkimuksesta vastaava henkilö (liite 1).

Kyselyssä oli yhteensä viisi avointa kysymystä (liite 3), joiden sisältö mukaili tutkimuskysymyksiä. Kysymyksillä haluttiin kartoittaa, mitä opiskelijat haluaisivat tietää annetuista aiheista. Lisäksi haluttiin tietää, miten opiskelijoiden mielestä näistä aiheista tulisi viestiä. Taustatietoina kysyttiin opiskelijoiden oppilaitosta (ammattillinen oppilaitos/lukio), kyselyyn vastanneen ryhmän kokoa ja kyselyyn vastanneiden sukupuolta (mies/ nainen/ muu).

3.2.3 TOTEUTTAMINEN

Kyselyn aineistonkeruu tehtiin lukiossa ja ammatillisessa oppilaitoksessa opintojen ohjauksen tunneilla syyskuussa 2018. Toisen asteen opinto-ohjaajat toimivat yhteyshenkilöinä, joille oli laadittu ohje kyselyn toteuttamisesta (liite 4). Opinto-ohjaajat jakoivat tunnin alussa opiskelijoille tutkimustiedotteen (liite 5). Lukion opiskelijoilta pyydettiin erillinen kirjallinen suostumus tutkimukseen (liite 6). Opiskelijat jaettiin 2–4 henkilön pienryhmiin, joissa he vastasivat kyselyyn.

Kyselyyn osallistui yhteensä 117 vastaajaa yhdestä ammatillisesta oppilaitoksesta ja yhdestä lukiosta. Ammatillisen oppilaitoksen opiskelijoita osallistui kyselyyn yhteensä 45, joista miehiä oli 17 ja naisia 24 sekä muun sukupuolisia 4. Osallistujat olivat iältään 17–22-vuotiaita. Lukiolaisia osallistui kyselyyn yhteensä 72 (miehet $n = 19$, naiset $n = 49$, muu $n = 5$), ja he olivat iältään 16–18-vuotiaita.

3.2.4 AINEISTON ANALYYSI

Aineisto analysoitiin induktiivisesti laadullisin menetelmin. Avointen kysymysten vastaukset luettiin ensin useaan kertaan lävitse kokonaisuuden hahmottamiseksi. Tämän jälkeen vastauksista poimittiin tutkimuskysymyksiä vastaavat sisällöt, jotka ryhmiteltiin samanmukaisuuden perusteella. Tämän jälkeen saman sisältöisistä ryhmistä muodostettiin alakategoriat ja alakategorioista edelleen yläkategoriat. (Elo & Kyngäs 2008.) Esimerkki aineiston analyysistä on esitetty taulukossa 4.

Taulukko 4. Esimerkki aineiston analyysin etenemisestä.

Alkuperäisilmaus	Pelkistys	Ala luokka	Ylä luokka	Pää luokka
sosiaalinen media (4)	Sosiaalinen media	Sosi- aalinen media	Digitaalinen viestintä	Tiedon viesti- minen
mainokset somessa (3)	Mainokset sosiaalisessa mediassa			
youtubessa (2)	Youtube			
instagramissa (2)	Instagram			
snapchatissä	Snapchat			
facebookissa (2)	Facebook			
(alkuperäisilmausten lukumäärä)				

3.2.5 TUTKIMUSETTISET NÄKÖKULMAT

Tutkimuksessa noudatettiin tutkimuseettisiä periaatteita. Tutkimuksen aikana kunnioitettiin tutkittavien itsemääräämisoikeutta ja yksityisyyttä sekä huolehdittiin tutkittaviin liittyvien tietojen tietosuojasta (TENK 2012). Molemmista oppilaitoksista haettiin tutkimuslupa. Lukion osallistujilta pyydettiin tutkimusluvan edellytyksen mukaisesti erillinen suostumus osallistua tutkimukseen. Kyselyyn vastattiin nimettömänä, eikä opiskelijoita voitu missään tutkimuksen vaiheessa tunnistaa. Osallistumalla tutkimukseen osallistujat antoivat myös luvan tulosten raportointiin osana opiskelijavalintojen kehittämistä. Tutkimuksen tekijät ja muut aineistoa käsittelevät henkilöt käsittelevät aineistoa asianmukaisesti.

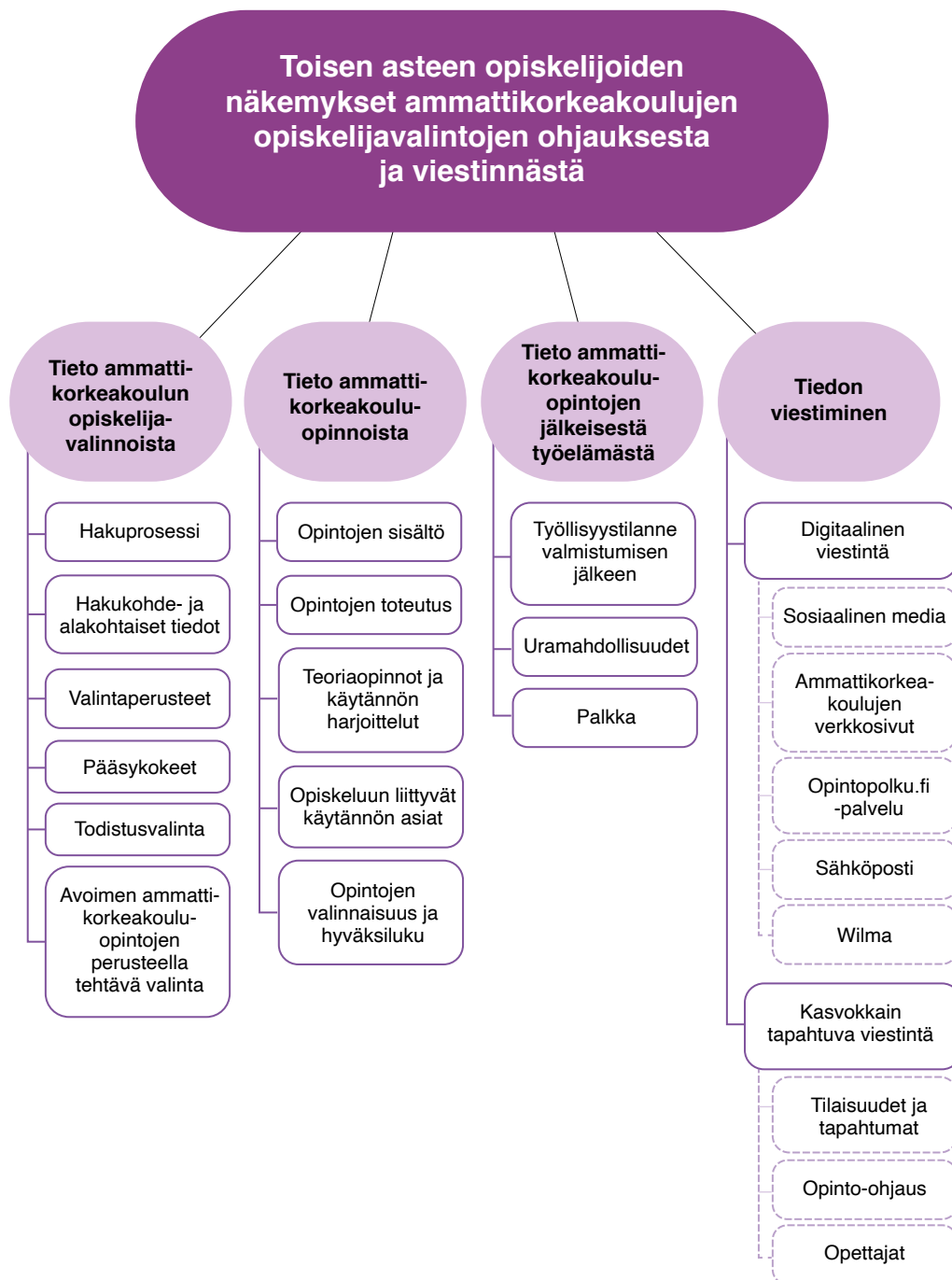
3.2.6 TULOKSET

Toisen asteen opiskelijat halusivat tietää ammattikorkeakoulujen opiskelijavalinnoista, opinnoista ja opintojen jälkeisestä työelämästä. Lisäksi toisen asteen opiskelijat kertoivat näkemyksensä siitä, miten näistä tiedoista tulisi viestiä. (Kuvio 5.)

TIETO AMMATTIKORKEAKOULUN OPISKELIJAVALINNOISTA

Toisen asteen opiskelijat halusivat tietää opiskelijavalintojen hakuprosessista, hakukohde- ja alakohtaisista tiedoista, valintaperusteista, pääsykokeista, todistusvalinnasta sekä avoimen ammattikorkeakoulun perusteella tehtävistä valinnoista (kuvio 5).

Hakuprosessilla tarkoitettiin tietoa hakemisesta ja siihen liittyvistä ohjeista. Hakukohde- ja alakohtaisista tiedoista opiskelijoita kiinnostivat erityisesti hakukohdekohtaiset opiskelijakiintiöt, hakijamäärät, aloituspaikat eri aloilla, pisterajat sekä valituksi tulleiden määrä suhteessa hakijamääriin. Valintaperusteet nostettiin esille tietona pääsyvaatimuksista ja vaadittavasta osaamisesta valituksi tulemiseksi. Pääsykokeiden osalta haluttiin tietää yleisesti niiden sisällöstä, aikaisempien pääsykokeiden sisällöistä ja pääsykokeisiin valmistautumisesta. Todistusvalinnan suhteen oltiin kiinnostuneita yleisesti todistusvalinnan uudistuksesta sekä todistuksen vaikutuksesta haussa ja hakemiseen ja varsinaiseen valintaan. Opiskelijat kaipaivat tietoa siitä, mikä on toisen asteen ainevalintojen vaikutus todistusvalintaan, ja mitä ovat todistusvalinnassa paljon pisteitä tuottavat aineet. Tietoa kaivattiin myös avoimen ammattikorkeakoulun tarjoamista väylistä ja avoimen ammattikorkeakoulun alakohtaisista väylistä ammattikorkeakouluopintoihin.

Kuvio 5. Toisen asteen opiskelijoiden näkemykset ammattikorkeakoulujen opiskelijavalintojen ohjauksesta ja viestinnästä.

TIETO AMMATTIKORKEAKOULUOPINNOISTA

Toisen asteen opiskelijat halusivat tietoa ammattikorkeakouluopintojen sisällöstä, toteutuksesta, teoriaopinnoista ja käytännön harjoittelusta, valinnaisuudesta ja hyväksiluvusta sekä opiskeluun liittyvistä käytännön asioista (kuvio 5).

Opintojen sisältöön liittyen toivottiin tietoa opintojen rakenteesta, eri aloista ja tutkinnoista, tutkintojen sisällöstä ja kestosta, opintojen pituudesta ja etenemisestä käytännössä, opinnäytetyöstä sekä ammateista, joihin valmistutaan. Lisäksi ilmaistiin tiedontarvetta opiskelun vaativuudesta ja opintojen vaikeudesta esim. suhteessa lukio- tai ammatillisiin opintoihin.

Opintojen toteutukseen liittyen haluttiin tietää opiskelumenetelmistä, opetuksen toteuttamisesta, lähiopetuksesta, itseopiskelun osuudesta, etäopiskelusta ja läsnäolovaatimuksista, opiskeluryhmien kokoonpanosta sekä tehtävistä ammattikorkeakoulussa. Teoriaopintojen ja käytännön harjoittelun osalta toivottiin tietoa teoreettisen ja käytännön harjoittelun osuudesta opinnoissa, luentojen ja lukuaineiden osuudesta sekä harjoitteleista, harjoittelupaikoista ja harjoitteluihin liittyvästä tiedosta. Opintojen valinnaisuus ja hyväksiluku merkitsivät toisen asteen opiskelijoille tietoa valinnaisista opinnoista, alan opintojen osuudesta suhteessa muihin opintoihin, erikoistumismahdollisuuksista, mahdollisuudesta vaikuttaa omiin kursseihin, mahdollisuuksista yksilöllisiin opintopolkuihin sekä hyväksilukumahdollisuuksista. Opiskeluun liittyvistä käytännön asioista nostettiin esille tieto kouluruoan hinnasta ja mahdollisuudesta opiskelija-asuntoon oppilaitoksen kautta.

TIETO AMMATTIKORKEAKOULUOPINTOJEN JÄLKEISESTÄ TYÖELÄMÄSTÄ

Toisen asteen opiskelijat halusivat tietää työllisyystilanteesta valmistumisen jälkeen, uramahdollisuuksista ja palkasta (kuvio 5). Opiskelijat toivoivat lisätietoa itseään kiinnostavan alan työllisyystilanteesta ja tutkinnon suorittamisesta saatavasta hyödystä. Uramahdollisuuksiin liittyen toivottiin tietoa työmahdollisuuksista, erilaisista mahdollisista työpaikoista, tutkinnonjälkeisistä uramahdollisuuksista, mahdollisuuksista päästä korkeaan asemaan ja ammattikorkeakoulusta saatavan osaamisen hyödyistä. Tietoa toivottiin myös tutkinnon suorittamisen vaikutuksesta palkkaan.

TIEDON VIESTIMINEN

Toisen asteen opiskelijoiden mielestä ammattikorkeakoulujen opiskelijavalinnoista, opinnoista ja opintojen jälkeisestä työelämästä tulisi viestiä sekä digitaalisen että kasvokkain tapahtuvan viestinnän avulla (kuvio 5).

Digitaalinen viestintä tarkoitti sosiaalista mediaa ja siellä mainostusta (YouTube, Instagram, Snapchat, Facebook, muu sosiaalinen media), ammattikorkeakoulujen verkkosivuja (mm. selkeä materiaali tutkinnoista ja kampuksista), Opintopolku.fi -palvelua, sähköpostia ja Wilmaa (Wilma-tiedotteet).

Kasvokkain tapahtuvana viestintänä toivottiin tilaisuuksia ja tapahtumia, opinto-ohjausta (opinto-ohjaajat, kurssit, ammattijärjestöt) sekä opettajien kautta saatavaa tietoa. Tilaisuudet ja tapahtumat olivat esimerkiksi vierailuja toisen asteen oppilaitoksissa ja infotilaisuuksia, AMK-opiskelijoiden kokemusten jakamista sekä alavalinnoista kertomista.

3.3 AMMATTIKORKEAKOULUJEN OPISKELIJAVALINTOIHIN LIITTYVÄN OHJAUKSEN JA VIESTINNÄN NYKYTILANTEEN KARTOITTAMINEN VERTAILUANALYYSINÄ; VERKKOSIVUSTOJEN NYKYTILANTEEN KARTOITUS

3.3.1 TARKOITUS

Verkkosivustojen nykytilanteen kartoituksen tarkoitus oli selvittää, miten opiskelijavalintoihin liittyvää ohjausta ja viestintää on toteutettu ammattikorkeakoulujen omilla verkkosivuilla ja Opintopolku.fi -palvelussa.

3.3.2 MENETELMÄ

Kartoituksessa käytettiin vertailuanalyysia, jotta saatiin tietoa kehittämisen tueksi tutustumalla olemassa olevaan tietoon aiheesta. Kehittämistoiminnan pohjaksi etsittiin ja vertailtiin jo aiemmin samasta aiheesta koottua tietoa sekä olemassa olevia hyviä käytäntöjä (Kelessidis 2000, 2.) Kartoituksessa selvitettävien aiheiden määrittelyyn osallistuivat opiskelijavalintoihin liittyvän ohjauksen ja viestinnän osahankkeen projektiryhmän jäsenet sekä hankkeen toimijoita (liite 1).

Ammattikorkeakoulujen verkkosivustoilta selvitettiin seuraavia asioita:

- Tieto hakemisesta
- Tieto koulutuksista ja opiskelusta
- Opinto-ohjaajille tai toisen asteen toimijoille suunnattu tieto sekä yhteistyö
- Ammattikorkeakoulujen tapahtumat hakijoille ja opinto-ohjaajille
- Tieto sosiaalisen median kanavista
- Ammattikorkeakoulun toimijoiden yhteystiedot

Opintopolku.fi -palvelusta selvitettiin seuraavia asioita:

- Tieto hakemisesta
- Tieto koulutuksista ja opiskelusta
- Opinto-ohjaajille tai toisen asteen toimijoille suunnattu tieto
- Ammattikorkeakoulujen tapahtumat hakijoille ja opinto-ohjaajille
- Ammattikorkeakoulun toimijoiden yhteystiedot
- Kehittämislinjaukset

3.3.3 TOTEUTTAMINEN

Ammattikorkeakoulujen verkkosivustoja (N = 23) ja Opintopolku.fi -palvelua kartoitettiin käymällä läpi ja kokoamalla sivustoilta löytyvää tietoa hakijoille ja opinto-ohjaajille. Kartoitus tehtiin elo-lokakuussa 2018. Lisäksi kartoitettiin Opintopolku.fi -sivuston kehittämisessä mukana olevat asiakokonaisuudet asiakaspalvelupäällikön kanssa.

3.3.4 ANALYYSI

Ammattikorkeakoulujen verkkosivuilta kartoitetut asiat koottiin ja taulukoitiin ammattikorkeakoulukohtaisesti. Opintopolku.fi -palvelun kokonaisuudesta tehtiin yhteenveto.

3.3.5 TULOKSET

AMMATTIKORKEAKOULUJEN OMAT VERKKOSIVUT

Alla on esitetty yhteenveto ammattikorkeakoulujen verkkosivujen viestinnästä.

- Hakemiseen liittyvää tietoa on olemassa kaikkien ammattikorkeakoulujen sivuilla.
- Koulutukseen liittyvää tietoa on monipuolisesti saatavilla kaikkien ammattikorkeakoulujen sivuilla.
  - Ammattikorkeakoulujen verkkosivuilla on paljon materiaalia ja kuvauksia opinnoista eri tavoin viestittynä (mm. erilaiset esittelyt, videot, blogitekstit, kuvat, koulutusten hakutoiminnot).
  - Ammattikorkeakoulujen verkkosivuilta löytyy paljon esimerkkejä, miten koulutuksista voi viestiä ja miten niitä voidaan markkinoida potentiaalisille hakijoille.
- Monella ammattikorkeakoululla (n = 13) on opinto-ohjaajille suunnattu sivu, jolle on koottu monipuolisesti tietoa ja materiaalia ohjauksen tueksi.
  - Opinto-ohjaajien ohjaustyön ja yhteydenottojen helpottamiseksi olisi perusteltua, että opinto-ohjaajien ja toisen asteen yhteistyön esittelyä kehitettäisiin niiden ammattikorkeakoulujen sivuilla, joilla ei ole opinto-ohjaajille suunnattua sivua.
  - Monen ammattikorkeakoulun sivuilta puuttuu selkeä ohjeistus siitä, mistä voi saada lisätietoa ammattikorkeakoulusta, hausta ja opinnoista sekä keneen tulisi olla yhteydessä eri tilanteissa.
- Monella ammattikorkeakoululla on olemassa uutiskirje tai postituslista (joko yleinen tai opinto-ohjaajille tarkoitettu), Ota yhteyttä -lomake ja/tai chat-toiminto, mistä hakija tai opinto-ohjaaja saa tarpeen mukaan ajankohtaista tietoa.
- Erilaiset hakijoiden ja opinto-ohjaajien tapahtumat on pääasiassa hyvin tiedotettu, ja erilaista yhteistyötä on olemassa alueellisesti eri oppilaitosten kesken.
- Kaikki ammattikorkeakoulujen omat potentiaalisille hakijoille ja opinto-ohjaajille suunnatut sekä ammattikorkeakoulujen yhteistyössä järjestetyt tapahtumat sijoittuvat pääasiassa syksyllä loka-marraskuulle, mutta tapahtumia hakijoille ja opinto-ohjaajille on myös keväällä.

Opinto-ohjaajille suunnattujen sivujen tilanne marraskuussa 2018 on esitetty taulukossa 5.

Taulukko 5. Opinto-ohjaajien sivut ammattikorkeakoulujen omilla verkkosivuilla marraskuussa 2018.

Ammattikorkeakoulu	Opinto ohjaajan sivu (Kyllä n = 13 / Ei n = 10)
Centria-ammattikorkeakoulu	Kyllä
Diakonia-ammattikorkeakoulu	Ei
Haaga-Helia ammattikorkeakoulu	Ei
Humanistinen ammattikorkeakoulu	Ei
Hämeen ammattikorkeakoulu	Ei
Jyväskylän ammattikorkeakoulu	Kyllä
Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu (XAMK)	Kyllä
Kajaanin ammattikorkeakoulu	Kyllä
Karelia-ammattikorkeakoulu	Kyllä
Lahden ammattikorkeakoulu	Ei
Lapin ammattikorkeakoulu	Kyllä
Laurea-ammattikorkeakoulu	Kyllä
Metropolia Ammattikorkeakoulu	Ei
Oulun ammattikorkeakoulu	Kyllä
Saimaan ammattikorkeakoulu	Ei
Satakunnan ammattikorkeakoulu	Kyllä
Savonia-ammattikorkeakoulu	Kyllä
Seinäjoen ammattikorkeakoulu	Ei
Tampereen ammattikorkeakoulu	Kyllä
Turun ammattikorkeakoulu	Kyllä
Vaasan ammattikorkeakoulu	Kyllä
Yrkeshögskolan Arcada	Ei
Yrkeshögskolan Novia	Ei

OPINTOPOLKU.FI -PALVELU

Opetushallitus vastaa korkeakouluhakuihin liittyvästä tiedottamisesta. Opetushallituksen ylläpitämään Opintopolku.fi -palveluun on koottu korkeakouluhakuun liittyvän tiedon lisäksi muun muassa tietoa korkeakoulutuksesta. Tarkemmat koulutuksiin liittyvät tiedot löytyvät korkeakoulujen ylläpitämistä hakukohteiden kuvauksista. Lisäksi kunkin koulutuksen valintaperusteet tiedotetaan Opintopolku.fi -palvelun hakukohteissa.

Opintopolku.fi -palvelussa Ammattikorkeakoulu-osion alla on esitetty esimerkiksi ammattikorkeakoulujen hakijoille ja opinto-ohjaajille tarkoitettuja tapahtumia. Ammattikorkeakoulut ovat ylläpitäneet tapahtumiin liittyviä tietoja vaihtelevasti. Ammattikorkeakoulututkinnon rakenne -osiossa on kuvailtu lyhyesti ammattikorkeakoulututkinnon rakennetta, muttei tarkemmin ammattikorkeakouluopiskelua. Ammattikorkeakoulujen alat ja esimerkkejä niiden sisältämistä koulutuksista on esitelty. Palveluun ei kuitenkaan ole mahdollista lisätä kuvauksia kaikista ammattikorkeakoulututkinnoista tai tietoa siitä, missä ammattikorkeakoulussa voi opiskella minäkään ammattikorkeakoulututkinnon.

Opoille-osiosta löytyy eri koulutusasteiden opinto-ohjaajille suunnattua tietoa ja materiaalia. Osiossa on korkeakoulujen haku -sivu, josta löytyvät tarkemmat korkeakoulujen hakuihin liittyvät tiedot opinto-ohjaajille. Esimerkiksi opiskelijavalinnoista ja niiden uudistuksista löytyy tietoa tästä osiosta.

Opintopolku.fi -palvelussa on esiteltyä myös mm. ammattikorkeakoulujen tarjoamia vieraskielisiä koulutuksia, ylemmän ammattikorkeakoulun koulutuksia (YAMK) ja avoimen ammattikorkeakoulun koulutuksia.

Palvelu on uudistumassa syksyllä 2020, ja uudistustyön myötä sisältöjä tarkastellaan uudelleen ja kehitetään eteenpäin. Uudistusten myötä palvelussa voi esimerkiksi etsiä koulutuksia mm. ammattikorkeakoulujen ja tutkintojen perusteella. Kehitteillä on myös sovellus, jonka avulla hakija voi etsiä itselleen sopivia koulutuksia. Kartoitustyön aikana pohdittiin, mitä tietoa olisi mielekästä tuottaa tai ylläpitää ammattikorkeakoulujen yhteistyönä samalla, kun uudistuneita opiskelijavalintoja koskevien tietojen viestintää yhtenäistetään.

3.4 MÄÄRITTELYVAIHEEN YHTEENVETO

Määrittelyvaiheen tuloksina saatiin monipuolista tietoa ammattikorkeakoulujen opiskelijavalintojen ohjauksen ja viestinnän nykytilasta. Eri me-

netelmien avulla saatiin tietoa siitä, mitkä sisällöt ja viestintätavat koetaan opinto-ohjaajien ja toisen asteen opiskelijoiden näkökulmista tärkeiksi opiskelijavalintoihin liittyvässä ohjauksessa ja viestinnässä. Lisäksi saatiin tietoa siitä, mitä hyviä käytäntöjä opinto-ohjauksen näkökulmasta on olemassa ja miten ohjausta ja viestintää sekä ammattikorkeakoulujen ja toisen asteen yhteistyötä tulisi kehittää. Ammattikorkeakoulujen omien verkkosivujen ja Opintopolku.fi -sivuston nykytilanteen kartoituksesta saatiin tietoa, mitä tietoa opiskelijavalintoihin liittyvästä ohjauksesta ja viestinnästä on saatavilla sekä millä tavoin tämä on viestitty.

Opinto-ohjaajille tehtyyn kyselyyn vastasi yhteensä 39 opinto-ohjaajaa. Vastaukset toimivat viitteenä siitä, millaisia asioita opinto-ohjaajat toisella asteella ja ammattikorkeakouluissa pitävät tärkeinä opiskelijavalintoihin liittyvän ohjauksen ja viestinnän kannalta. Johtopäätöksiä tehtäessä tulee huomioida, että vastaukset kuvaavat vain kyselyyn osallistuneiden näkemyksiä eivätkä ne edusta kaikkia toisen asteen ja ammattikorkeakoulujen opinto-ohjaajien näkemyksiä. Ammattikorkeakoulujen opinto-ohjaajia oli kyselyyn osallistuneissa myös vähemmän kuin toisen asteen opinto-ohjaajia.

Opinto-ohjaajien vastauksissa voitiin nähdä alueellisia eroja. Jotkin hyvät käytännöt nousivat toisaalla kehittämisen kohteiksi. Ohjauksen ja viestinnän käsitteet, joita kyselyssä käytettiin, oli määritelty kyselylomakkeella. Viestintään liittyvien käytäntöjen ja kehittämistarpeiden osalta raportoitiin jonkin verran jo aiempia ohjaukseen viittaavia asioita tai vastausruutu oli jätetty tyhjäksi. Tämän myötä voidaankin päätellä, että ohjaus ja viestintä mielletään helposti samaksi asiaksi, eikä niiden erottaminen näin ollen välttämättä ole tarkoituksenmukaista. Tulosten perusteella saatiin vahvistusta osahankkeessa suunnitelluille toimenpiteille sekä voitiin kohdentaa opiskelijavalintoihin liittyvän ohjauksen ja viestinnän kehittämistyötä tunnistettuihin keskeisiin sisältöihin.

Ammattikorkeakoulujen omien verkkosivujen nykytilan kartoituksen perusteella saatiin tietoa siitä, miten opiskelijavalinnoista ja ammattikorkeakoulujen ja toisen asteen yhteistyöstä viestitään sekä millaisia kehittämistarpeita nykytilanteeseen on nähtävissä. Opinto-ohjaajille suunnattu sivu löytyi 13 ammattikorkeakoulun verkkosivustolta. Lähes kaikilla ammattikorkeakouluilla oli hakijoille ja opinto-ohjaajille suunnattuja tapahtumia. Tapahtumat järjestettiin ammattikorkeakoulujen yhteistyönä tai ammattikorkeakoulukohtaisesti. Ammattikorkeakoulujen tapahtumista viestittiin vaihtelevasti. Opinto-ohjaajille suunnatun kyselyn perusteella ammattikorkeakoulun opinto-ohjaajille suunnatun sivun voi nähdä palvelevan niitä tiedontarpeita, joita opinto-ohjaajilla korkeakoulutukseen liittyen on.

Opintopolku.fi -palvelun sisällön ja kehittämistarpeiden kartoituksen perusteella saatiin tietoa ammattikorkeakoulua koskevasta tiedosta sivustolla ja Opintopolku.fi -palvelun käynnissä olevasta uudistamisesta.

TIETO ALASTA

Uuden digitaalisen valintakokeen kehittämisen yhteydessä nousi esille, että realistinen tieto alasta on keskeistä koulutukseen aikovalle. Koska tietoa alasta ei voida arvioida uudessa digitaalisessa valintakokeessa, tulisi tämä huomioida ohjauksen ja viestinnän kehittämistyössä. (Talman ym. 2018, 49.) Myös nyt raportoitavan määrittelyvaiheen tuloksissa tunnistettiin tarve tuottaa yhteistä kuvausta ammattikorkeakoulujen alojen ja tutkintojen sisällöistä.

Erilaisia opiskelu- ja työelämätarinoita on kuvattu ja koottu keskitetysti jo olemassa oleviin palveluihin. Ammattikorkeakoulujen verkkosivuilla ja Opintopolku.fi -palvelussa on opiskelijoiden tarinoita. Korkeakoulujen tuottamassa Töissä.fi -palvelussa on korkeakoulusta valmistuneiden työelämätarinoita. Palvelun ylläpitäjänä toimii Helsingin yliopiston koulutus- ja kehittämisspalvelut. Urapolulla-palvelun tehtävien avulla voi etsiä itselleen sopivia koulutuksia. Urapolulla-palvelun kehittämisestä ovat vastanneet Helsingin yliopisto ja Jyväskylän yliopisto. Noodi.fi -palvelussa voi hakea ammatteja ja niihin liittyvää monipuolista tietoa. Ammattinetti.fi -palvelu on TE-palveluiden (Työ- ja elinkeinopalvelut) tietopalvelu, joka tarjoaa tietoa ammateista ja aloista.

AMMATTIKORKEAKOULUJEN YHTEINEN VERKKOSIVUSTO

Määrittelyvaiheen tulosten pohjalta hankkeen ohjausryhmässä päätettiin kehittää ammattikorkeakoulujen yhteinen verkkosivusto, joka kokoaa yhteen tietoa ammattikorkeakoulujen uudistuvista opiskelijavalinnoista sekä ammattikorkeakouluopinnoista. Verkkosivusto mahdollistaa ammattikorkeakoulujen yhteisen valtakunnallisen viestinnän ja yhteisen tiedon kokoamisen samaan paikkaan. Lisäksi sen kautta voidaan viestiä monipuolisesti eri kohderyhmille, jotka tarvitsevat opiskelijavalintoihin ja opintoihin liittyvää tietoa. Keskeisiksi kohderyhmiksi tunnistettiin toisen asteen opiskelijat ja muut ammattikorkeakouluopinnoista kiinnostuneet, opinto-ohjaajat sekä muut korkeakouluhakua ohjaavat toimijat.

Ammattikorkeakoulujen ja toisen asteen yhteistyön kehittämiseksi päädyttiin myös ohjeistamaan ammattikorkeakouluja kehittämään opinto-ohjaajille kohdennettua viestintää opinto-ohjaajille suunnatun sivun avulla.

Määrittelyvaiheen kartoitustyön perusteella muodostettiin ammattikorkeakoulujen yhteisen verkkosivuston rakenne ja keskeiset sisällöt, jotka on esitetty taulukossa 6.

Taulukko 6. Ammattikorkeakoulujen yhteisen verkkosivuston rakenne ja sisältö.

1. Tieto opiskelijavalintojen muutoksista ja uudistuneista valintatavoista, jotka koskevat ammattikorkeakoulujen suomen- ja ruotsinkielisiä tutkintoon johtavia AMK-koulutuksia	Todistusvalinta
	AMK-valintakoe
	Aiempien korkeakouluopintojen perusteella tehtävä valinta
2. Tieto opiskelusta ja koulutuksista	Ammattikorkeakouluopiskelu
	AMK-tutkintoon johtavien suomen- ja ruotsinkielisten koulutusten esittelyt
	Taulukko ja kartta koulutuksista eri ammattikorkeakouluissa
	Tukea oman opiskelupolun löytämiseen
	#ammattikorkeakouluun-kampanja, jossa AMK-opiskelijat esittelevät opintojaan sosiaalisessa mediassa
3. Ammattikorkeakoulujen hakijoille ja opinto-ohjaajille suunnatut tapahtumat	
4. Opinto-ohjaajille koottu materiaali	Ohjausmateriaali
	Ammattikorkeakoulujen opinto-ohjaajien sivut
	Viestintätapahtumat opiskelijavalintojen uudistumisesta
5. Ammattikorkeakoulujen hakijapalveluiden yhteystiedot	

Muiden kuin ammattikorkeakoulututkintoon johtavien koulutusten opiskelijavalinnat tai niihin liittyvä ohjaus ja viestintä eivät olleet tässä hankkeessa keskiössä. Näiden koulutusten opiskelijavalinnat eivät ole yhtä yhdenmukaisia kuin uudistuksen myötä yhtenäisemmiksi tulevat ammattikorkeakouluun johtavien tutkintojen opiskelijavalinnat, joista voidaan viestiä ammattikorkeakoulujen yhteistyönä.

4. KEHITTÄMISVAIHE

Kehittämisvaiheen tarkoituksena oli ammattikorkeakoulujen yhteisen verkkosivuston kehittäminen ammattikorkeakoulujen opiskelijavalintojen ohjauksen ja viestinnän kehittämiseksi. Sivusto kohdennettiin ensisijaisesti ammattikorkeakouluopinnoista kiinnostuneille, opinto-ohjaajille ja kaikille korkeakouluhakua ohjaaville toimijoille.

Kehittämisvaihe eteni neljän eri vaiheen kautta: 1) verkkosivuston sisällöllinen kehittäminen, 2) verkkosivuston tekninen kehittäminen, 3) verkkosivuston toimivuuden arviointi ja 4) verkkosivuston käyttöönotto.

4.1 VERKKOSIVUSTON SISÄLLÖN KEHITTÄMINEN

Määrittelyvaiheen perusteella verkkosivuston sisällöksi nousi viisi aihekokonaisuutta (taulukko 6). Näiden aihekokonaisuuksien perusteella tehtiin alustava luonnos verkkosivuston rakenteesta ja sisällöstä (liitetaulukko 1). Asiantuntijoita (N = 24) pyydettiin arvioimaan (12/2018–1/2019) luonnoksessa esitettyjä sisältöjä (taulukko 7). Asiantuntija-arvioiden perusteella tuotettiin verkkosivustolle materiaalit suomen ja ruotsin kielellä. Verkkosivuston materiaalien tuottamiseen osallistui laaja joukko asiantuntijoita, kuten hankkeen ja osahankkeen projektiryhmän toimijat, Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry, Opetushallitus, ammattikorkeakoulujen ja toisen asteen opinto-ohjaajia sekä ammattikorkeakoulujen hakijapalveluiden edustajia (liitetaulukko 1).

Taulukko 7. Verkkosivuston sisällön kommentointiin osallistuneet asiantuntijat.

Toimija	(n)
Hankkeen ydinryhmä ja osahankkeen projektiryhmä	14
Hakijapalveluiden ja Korkeakoulujen yhteishaun asiakaspalveluryhmän (ASP) ammattikorkeakouluryhmän edustaja	1
Kielen ja viestinnän asiantuntija	1
Opinto-ohjaaja (toinen aste)	2
Hakijapalveluiden ja markkinoinnin suunnittelun edustajat ja ASPA-ryhmän AMK-työryhmä	6

Uuden yhteisen verkkosivuston, Opintopolku.fi -palvelun ja ammattikorkeakoulujen omien verkkosivujen osalta tehtiin vertailua, jotta eri verkkosivustoilla oleva tieto olisi mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti organisoitu ja ohjattu (taulukko 8).

Taulukko 8. Opiskelijavalintoihin liittyvien sivustojen sisältö suhteessa toisiinsa.

Uusi yhteinen verkkosivusto	Opintopolku.fi -palvelu	Ammattikorkeakoulujen omat verkkosivut
<ul style="list-style-type: none"> • Tietoa ammattikorkeakouluun hakemisesta ja ohjaus Opintopolku.fi -palveluun • Ammattikorkeakoulujen suomen- ja ruotsinkielisten tutkintojen opiskelijavalintojen tiedot ja ohjeet • Ammattikorkeakouluopiskelun ja AMK-tutkintojen yleinen kuvaus • Ammattikorkeakoulujen tapahtumat hakijoille ja opinto-ohjaajille • Opinto-ohjaukseen suunnattu ammattikorkeakoulujen yhteinen materiaali • Hakijapalveluiden yhteystiedot 	<ul style="list-style-type: none"> • Ammattikorkeakoulujen hakukohteet ja tarkemmat koulutusten kuvaukset • Haku ammattikorkeakouluopintoihin • Avoin AMK • YAMK-tutkinnot • Vieraskieliset koulutukset • Amatilliset opettajakorkeakoulut • Erikoistumiskoulutus ammattikorkeakouluissa • Täydennyskoulutus • Ohjaus Ammattikorkeakouluun.fi -sivustolle 	<ul style="list-style-type: none"> • Tarkemmat tiedot ammattikorkeakoulun tarjoamista koulutuksista ja niiden valinta-perusteista • Opinto-ohjaajalle suunnattu sivu

4.2 VERKKOSIVUSTON MATERIAALIEN KUVAUS

Verkkosivuston aihekokonaisuuksiin tuotettu materiaali on kuvattu alla lyhyesti. Verkkosivustolle tuotettu materiaali löytyy kokonaisuudessaan sivustolta Ammattikorkeakouluun.fi / Yrkeshogskolestudier.fi.

Aihekokonaisuus 1. Tieto opiskelijavalintojen muutoksista ja uudistuneista valintatavoista, jotka koskevat ammattikorkeakoulujen suomen- ja ruotsinkielisiä tutkintoon johtavia AMK-koulutuksia

Tämä kokonaisuus sisältää tietoa ja ohjausmateriaalia eri valintatavoista ja niihin liittyvistä muutoksista. Verkkosivustolla on kuvattu opiskelijavalintauudistuksen näkökulmasta keskeiset valintatavat: todistusvalinta, AMK-valintakoe ja aiempiin korkeakouluopintoihin perustuvat valinnat. Lisäksi huomioitiin kulttuurialan opiskelijavalintojen erityispiirteet.

Aihekokonaisuus 2. Tieto opiskelusta ja koulutuksista

Ammattikorkeakouluopiskelua kuvattiin ammattikorkeakoulututkintoon johtavien koulutusten yhteisten tekijöiden pohjalta koulutusta tuottavasta ammattikorkeakoulusta riippumatta. Lisäksi sivustolle tuotettiin yhteistyössä koulutusalaakohtaisten verkostojen kanssa AMK-tutkintoon johtavat suomen- ja ruotsinkielisten koulutusten esittelyt, jotka muodostettiin yhteisten ohjaavien kysymysten pohjalta. Esittelyissä vastataan kaikkien tutkintojen osalta kysymyksiin: Mitä tutkinnon suorittanut osaa? Minkälaisia opetusmenetelmiä koulutuksessa käytetään? Minkälaisiin tehtäviin ja organisaatioihin tutkinnon suorittaneet työllistyvät? Lisäksi lukijaa ohjataan tutustumaan tarkempiin koulutuksen toteutuksiin Opintopolku.fi -palvelussa ja ammattikorkeakoulujen omilla verkkosivuilla.

Sivustolle koottiin myös taulukko ja kartta eri ammattikorkeakoulujen tarjoamista koulutuksista. Koulutusten esittelyiden ja muun ohjausmateriaalin tarkoituksena on tukea hakijoiden oman opiskelupolun löytymistä. Sivustolle tuotiin myös ammattikorkeakouluopiskelijoiden näkemyksiä opiskelusta Instagramissa huhti-joulukuussa 2019 järjestetyllä #ammattikorkeakouluun-kampanjalla. Kampanjassa eri tutkintojen ja ammattikorkeakoulujen opiskelijat esittelivät kukin opintojaan sosiaalisessa mediassa yhden päivän ajan videoiden ja kuvien kautta.

Aihekokonaisuus 3. Ammattikorkeakoulujen hakijoille ja opinto-ohjaajille suunnatut tapahtumat

Sivustolle koottiin ammattikorkeakoulukohtaisesti hakijoille ja opinto-ohjaajille suunnatut tapahtumat yhteiseen kalenteriin sekä samat tiedot taulukoitiin opinto-ohjaajille suunnatulle sivulle. Kalenteriin luotiin

myös mahdollisuus rajata hakua kohderyhmän ja ammattikorkeakoulun perusteella.

Aihekokonaisuus 4. Opinto-ohjaajille koottu materiaali

Opinto-ohjaajille tuotettiin ohjausmateriaalia, jota on mahdollisuus käyttää sellaisenaan esimerkiksi henkilökohtaisissa ohjaustilanteissa, opinto-ohjauksen tunneilla tai erilaisissa tapahtumissa. Materiaali suunnattiin toisen asteen opinto-ohjaajille ja esimerkiksi TE-toimistojen koulutusneuvojille. Ammattikorkeakoulut voivat myös hyödyntää materiaalia omissa tapahtumissaan. Ohjausmateriaali sisältää tietoa opiskelijavalintojen uudistuksista, uudistuksiin ja ammattikorkeakouluopintoihin liittyvät esitykset ja tehtäviä, testin opiskelijavalintojen keskeisistä asioista sekä Kahoot-kyselyn ammattikorkeakouluopiskelusta.

Ammattikorkeakoulujen omilla verkkosivuilla toisen asteen opinto-ohjaajille suunnattua viestintää yhtenäistettiin kehittämällä kaikille ammattikorkeakouluille oma opinto-ohjaajille suunnattu sivu. Tarkoituksena oli yhdenmukaistaa ja selkeyttää ammattikorkeakoulun ja toisen asteen välisen yhteistyön viestintää ja helpottaa opinto-ohjaajien ammattikorkeakouluopintoihin liittyvää ohjausta. Materiaalin tuottamista varten järjestettiin ammattikorkeakouluille työpajapäivä. Mikäli ammattikorkeakoululla oli jo oma ohjauksen toimijoille tarkoitettu sivu, olemassa olevaa opinto-ohjaukseen tarkoitettua verkkosivua ja materiaalia voitiin haluttaessa kehittää. Opinto-ohjaajille tarkoitettun sivun kehittämistyö ammattikorkeakoulukohtaisesti tehtiin alkuvuodesta 2019. Ammattikorkeakoulu päätti itse, mitä opinto-ohjaajille tarkoitettu sivu ammattikorkeakoulun omalla verkkosivulla sisältää, ja sisältö määräytyi sen mukaan, millaista materiaalia ja toimintaa ammattikorkeakoululla on opinto-ohjaajille ja potentiaalisille hakijoille tuotettu tai tarjolla esimerkiksi tapahtumien yhteydessä. Ammattikorkeakoulujen opinto-ohjaajille suunnatut sivut koottiin linkkeinä yhteiselle sivustolle.

Sivulle on koottu myös opiskelijavalintojen uudistumisen viestintään liittyvät tapahtumat ja esitysmateriaali. Lisäksi opinto-ohjaajille suunnatulla sivulla on ohjeistettu, mistä opinto-ohjaaja voi löytää uudistuksiin liittyvää lisätietoa.

Aihekokonaisuus 5. Ammattikorkeakoulujen hakijapalveluiden yhteystiedot

Ammattikorkeakoulujen hakijapalveluiden yhteystiedot koottiin sivustolle.

4.3 VERKKOSIVUSTON TEKNINEN KEHITTÄMINEN

Verkkosivuston tekninen kehittäminen eteni käyttäjälähtöisesti. Rakenteen suunnittelussa hyödynnettiin määrittelyvaiheessa tunnistettuja aihekokonaisuuksia ja asiantuntijoiden antamia arvioita verkkosivuston alustavasta rakenteesta sekä sisällöstä. AMK-opiskelijavalinnat -kehittämishanke vastasi verkkosivuston teknisestä toteutuksesta, ja sivusto toteutettiin yhteistyössä Metropolia Ammattikorkeakoulun Valovirta Designin kanssa, jossa työskentelee pääasiallisesti ammattikorkeakouluopiskelijoita.

Kehittämävaiheessa tehtiin yhteistyötä myös Metropolia Ammattikorkeakoulun muotoilun koulutuksen opetushenkilöstön ja opiskelijoiden kanssa. Opiskelijat osallistuivat syys-marraskuussa 2018 verkkosivuston käyttäjälähtöiseen kehittämiseen palvelumuotoilun innovaatio-opintojaksolla, jossa opiskelijat hyödynsivät myös määrittelyvaiheen kyselyiden aineistoja (ks. 3.1.6 ja 3.2.6). Palvelumuotoilun tuloksena syntyi ehdotus sivuston nimestä, visuaalisesta ilmeestä ja sivuston toiminnoista.

Verkkosivuston rakenne luotiin mahdollisimman yksinkertaiseksi, jotta käyttäjän olisi helppo löytää tarvitsemansa tieto ja ohjautua sivustolla. Näin ollen erilliselle hakutoiminnolle ei nähty tässä vaiheessa tarvetta. Verkkosivusto rakennettiin Wordpress-alustalle, joka on maailmanlaajuinen avoimeen lähdekoodiin perustuva verkkosivustojen sisällönhallintajärjestelmä. Verkkosivusto käyttää Wordpress-ohjelmistoversiota 5.

Verkkosivustolle toteutettiin lisäksi kaksi erillistä sisältötoimintoa. Kartta-toiminto on rakennettu Leaflet.js -kirjaston avulla. Leaflet on JavaScript-kirjasto, joka mahdollistaa interaktiivisten ja mobiiliystävällisten karttojen rakentamisen. Leaflet.js -kirjaston dokumentaatioon voi tutustua kirjaston omilla verkkosivuilla. Lisäksi kartta hyödyntää WordPressin lisäosia Widget Shortcode ja WP Custom HTML Pages. JavaScriptin lisäksi kartta käyttää HTML- ja CSS-kieliä. Verkkosivustolle on rakennettu myös pistelaskuri, jonka avulla käyttäjät voivat laskea ylioppilastutkinnon ja ammatillisen perustutkinnon todistusvalinnan pistemääriä. Pistelaskuri on kehitetty React-ohjelmointikielillä hyödyntäen Bootstrap-työkalua.

Sivuston kehittämisessä noudatettiin eurooppalaisen EN 301 549 -standardin teknisiä saavutettavuusvaatimuksia, jotka perustuvat soveltuvin osin WCAG 2.1 -ohjeistukseen (Web Content Accessibility Guidelines). Teknisestä saavutettavuudesta vastasivat hanke ja Valovirta Design (Metropolia Ammattikorkeakoulu). Sivustolle laadittiin saavutettavuusseloste ja

saavutettavuuspalautelomake direktiivin edellyttämin vaatimuksin. Lisäksi sivuston saavutettavuuden arvioinnissa tehtiin yhteistyötä Näkövammaisten liiton edustajan kanssa keväällä 2019. Jatkokehittämistyössä tulee vielä arvioida verkkosivuston saavutettavuutta.

Nimi, logo ja muu visuaalinen materiaali

Verkkosivustolle kehitettiin nimi, logo ja oma visuaalinen ilme sekä markkinointimateriaalia (sosiaalisen median kuvat, esitteet, esitysluonnokset, rullajuliste) yhteistyössä sisällön ja materiaalin tuottajien sekä Valovirta Designin kanssa. Visuaalisesta suunnittelusta ja toteutuksesta vastasivat Valovirta Designin toimijat. Verkkosivuston nimiehdotuksia kerättiin opiskelijajärjestöiltä ja hankkeen eri toimijoilta. Nimiehdotukset käsiteltiin projektiryhmässä ja osahankkeiden 1 & 2 projektiryhmässä. Lopulta hankkeen ohjausryhmässä sivuston nimityksessä päädyttiin nimeen Ammattikorkeakouluun.fi (ruotsiksi Yrkeshogskolestudier.fi).

Materiaalin vieminen sivustolle

Ammattikorkeakouluun.fi -sivuston materiaali käännettiin ruotsin kielelle. Käännöstyön jälkeen suomen- ja ruotsinkielinen materiaali vietiin verkkosivuston alustalle hankkeen toimijoiden, käännöstyön tekijän ja Valovirta Designin toimijoiden yhteistyönä.

4.4 VERKKOSIVUSTON TOIMIVUUDEN ARVIOINTI

Verkkosivuston arviointi toteutettiin käyttäjätestauksena. Käyttäjätestauksen tarkoitus oli selvittää sivuston sisällön ja rakenteen toimivuutta eri käyttäjäryhmien näkökulmista. Rakennetta ja sisältöä testattiin keskeisten kohderyhmien edustajilla Valovirta Designin järjestämässä käyttäjätestauksessa maaliskuussa 2019.

Käyttäjätestaukseen osallistuivat seuraavat toimijat (N = 15):

- Toisen asteen opiskelijat (n = 6)
- Opinto-ohjaajat (n = 3)
- Hakijapalveluiden edustajat (n = 6)

Jokaiselle ryhmälle järjestettiin oma yksittäinen käyttäjätestaus. Käyttäjätestaus sisälsi ohjeiden läpikäynnin ja käyttäjätestin, jossa tehtiin sivustolla oleviin tietoihin liittyviä tehtäviä Google Forms -alustalla. Tehtävien avulla oli tarkoitus kartoittaa, miten tieto sivustolla on löydettävissä. Lopuksi jär-

jestettiin palautekeskustelu osallistuvan ryhmän kanssa. Käyttäjätestauksen ja palautekeskustelun tulokset koottiin yhteen (taulukko 9).

Taulukko 9. Käyttäjätestauksen päätulokset.

Hyväksi koetut asiat	Sivuston ulkoasua pidettiin selkeänä, ei oppilaitosmaisena.
	Tieto oli hyvin organisoitu ja otsikoitu.
	Tieto oli tarpeellista.
	Infografiikoita pidettiin hyvinä.
	Haitaritoimintoja pidettiin hyvinä.
Kehittämisehdotukset	Kalenterin hakutoiminnossa oli korjattavaa.
	Joillain sivuilla tiedon määrä oli suuri, minkä vuoksi piti myös vierittää sivua paljon alaspäin. Palaa alkuun -nuolta suositeltiin.
	Navigaation linkeissä oli korjattavaa.
	Tekstiväriyksissä suhteessa saavutettavuuteen oli korjattavaa (linkit).
	Muutamassa kohdassa tiedon järjestykseen toivottiin muutoksia.
	Uratarinoiden puute nostettiin esille.
	Vieraskielisten koulutusten puute nostettiin esille.
	Täydennyshakujen, täydennyskoulutusten ja polkuopintojen puute nostettiin esille.

Käyttäjätestauksen tulosten perusteella sivustolle toteutettiin valtaosa kehittämisehdotusten mukaisista toiminnallisista parannuksista. Sisältöehdotukset nousivat jatkossa sivuston kehittämisehdotuksiksi. Sivustolle lisättiin palautelomake sivuston käyttäjien huomioille ja kehittämisehdotuksille.

4.5 VERKKOSIVUSTON KÄYTTÖÖNOTTO

Ammattikorkeakouluun.fi -sivusto julkaistiin ja otettiin käyttöön 6.5.2019. Sivusto kokoaa yhteen paikkaan tietoa ja ohjeita ammattikorkeakoulujen uudistuneista opiskelijavalinnoista, joista voidaan viestiä aiempaa yhtenäisemmin. Lisäksi sivusto antaa tietoa ammattikorkeakouluopiskelusta sillä osin kuin ammattikorkeakoulujen on mahdollista viestiä opiskelusta ja

koulutuksista yhteisesti. Ammattikorkeakoulujen omat verkkosivut toimivat yksityiskohtaisemman ammattikorkeakoulukohtaisen tiedon lähteenä.

Ammattikorkeakoulujen ja toisen asteen välistä yhteistyötä edistettiin kehittämällä opinto-ohjaajille ja opinto-ohjaukseen suunnattua materiaalia sekä viestimällä erilaisista tapahtumista. Lisäksi ammattikorkeakoulut kehittivät omilla verkkosivuillaan olevaa materiaalia opinto-ohjaajille. Ammattikorkeakouluun.fi -sivustolle koottiin ammattikorkeakoulujen opinto-ohjaajille suunnatut sivut (N = 23).

Opintopolku.fi -palvelun uudistustyö eteni samanaikaisesti Ammattikorkeakouluun.fi -sivuston kehittämisen rinnalla. Opetushallituksen ja ammattikorkeakoulujen kesken tehtiin yhteistyötä koko kehitysprosessin ajan ja pyrittiin kehitystyöhön, joka ei ole päällekkäistä vaan toinen toistaan tukevaa. Molemmilla sivustoilla ohjataan oikean tiedon luokse esimerkiksi linkillä. Näin ollen oikea tieto tai toiminto löytyy, lähti lukija liikkeelle kummasta palvelusta tahansa. Sivustojen välistä suhdetta tarkastellaan myös Opintopolku.fi -palvelun uudistumisen myötä niin, että sisältölinjaukset ja ohjautuminen säilyvät selkeinä.

Sivustolla oli loppuvuoden 2019 aikana (toukokuusta joulukuuhun 2019) käyttäjiä yhteensä 113 367. Suurin osa sivustolla käyneistä käytti mobiililaitetta (60 %) ja käyttäjät viettivät sivustolla keskimäärin 2 minuuttia 13 sekuntia. Noin neljäsosa käyttäjistä palasi sivustolle. Eniten käytettyjä sivuja olivat AMK-valintakoe ja sivuston etusivu.

Eniten käytetyt sivut (sivun katselujen määrä):

- AMK-valintakoe (200 413)
- Etusivu (99 975)
- Hakeminen (30 068)
- Todistusvalinta (16 580)
- Koulutukset (13 865)
- Opiskelu (6 211)
- Syksyn 2019 yhteishaku (5979)
- Valintatavat (5322)
- Opiskelijavalintauudistus (3 907)
- Opinto-ohjaajalle (2 920)

5. LOPPUSANAT

AMK-opiskelijavalintojen uudistumiseen liittyvän ohjauksen ja viestinnän kehittämiseen on osallistunut suuri joukko eri alojen asiantuntijoita. Koordinointivastuu on ollut Metropolialla, ja kyseisen osahankkeen vetäjä on käyttänyt noin 80–90 % työajastaan lähes kahden vuoden ajan verkkosivuston toteuttamiseksi.

Jatkossa on tärkeää varmistaa nykyisen sivuston sisällön ja toimintojen käyttäjälähtöisyys. Lisäksi sivuston viestintää ja sosiaalisen median kanavia (Twitter, Facebook, Instagram, YouTube) tulee kehittää. Verkkosivuston jatkokehittämissuunnitelmat liittyvät tulevaisuudessa esimerkiksi opinto-ohjaajille suunnatun materiaalin ja uratarinoiden kehittämiseen sekä jatko-opintomahdollisuuksien esittelyyn. Muiden koulutusten opiskelijavalintojen kokonaisuuksia (esim. Avoin ammattikorkeakoulu, vieraskieliset koulutukset ja YAMK-koulutukset) on tärkeä kartoittaa ja tarkastella, voidaanko näitä tuoda laajemmin esille verkkosivustolla tulevaisuudessa.

Ammattikorkeakouluun.fi -sivuston ylläpito ja kehittäminen ovat jatkossa osa ammattikorkeakoulujen opiskelijavalintojen kehittämisen kokonaisuutta. Ammattikorkeakoulujen tarkoitus rahoittaa verkkosivuston ylläpitoa ja kehittämistä tulevaisuudessa ammattikorkeakoulujen opiskelijavalintojen kehittämishankkeen jälkeen. Vuonna 2020 verkkosivuston ylläpitoa ja kehittämistyötä tehdään Metropolia Ammattikorkeakoulun lisäksi myös muiden ammattikorkeakoulujen eri toimijoiden kanssa, kuten hakijapalveluiden ja koulutusalojen edustajien kanssa.

Ammattikorkeakouluun.fi -sivuston kehittäminen on ollut kokonaisuudessaan erittäin laaja projekti. Kokonaisuus on kuitenkin pystytty toteuttamaan onnistuneesti rajallisten resurssien ja tiukan aikataulun puitteissa. Sivuston käyttöönoton jälkeen on saatu erittäin positiivista palautetta verkkosivuston tietosisällöistä ja käytettävyydestä. Palaute vahvistaa entisestään sitä, että ammattikorkeakoulujen opiskelijavalintoihin ja opintoihin liittyvää ohjausta ja viestintää on tärkeää tarkastella ja kehittää yhteisesti jatkosakin osana ammattikorkeakoulujen opiskelijavalintojen kokonaisuutta.

LÄHTEET:

- Elo S. & Kyngäs H. 2008. The qualitative content analysis process. *Journal of Advanced Nursing*, 62 (1): 107–115.
- Grönholm, A. 2018. Mikä on Opintopolku? Opintopolku.fi -palvelun verkkosivusto. Opetushallitus. Viitattu 5.3.2018.
Saatavissa: <https://opintopolku.fi/wp/opintopolku/tietoa-palvelusta/>.
- Kelessidis, V. 2000. Benchmarking. Innoregio: dissemination of innovation management and knowledge techniques. Thessaloniki Technology Park. Viitattu 10.11.2019.
Saatavissa: <http://www.urenio.org/tools/en/benchmarking.pdf>.
- OKM & OPH 2018. Opetushallinnon tilastopalvelu Vipunen. Ammattikorkeakouluihin ja yliopistoihin hakeneet ja paikan vastaanottaneet. Viitattu 2.12.2019.
Saatavissa: <https://vipunen.fi/fi-fi/Sivut/default.aspx>.
- OKM 2016. Valmiina valintoihin. Ylioppilastutkinnon parempi hyödyntäminen korkeakoulujen opiskelijavalinnoissa. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2016: 37.
- OKM 2017. Korkeakoulujen opiskelijavalintojen kehittämisen toimenpiteet 2017–2020. Viitattu: 15.11.2019.
Saatavissa: http://minedu.fi/documents/1410845/4154572/Korkeakoulujen+opiskelijavalintojen+kehitt%C3%A4misen+toimenpiteet_20170817.pdf.

- Talman, K., Borodavkin, M., Kanerva, A-M. & Haavisto, E. 2018. Tutkimusraportti. Ammattikorkeakoulujen uuden digitaalisen valintakokeen kehittäminen – määrittelyvaiheen tulokset. Metropolia Ammattikorkeakoulun julkaisusarja. Aatos-artikkelit 22/2018. Viitattu 15.11.2019.
Saatavissa: https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/154646/018_talman_ym_ammattikorkeakoulun_uuden_digitaalisen_valintakokeen_kehittaminen_tutkimusraportti.pdf?sequence=1&isAllowed=y.
- TENK 2012. Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausepäilyjen käsitteleminen Suomessa. Tutkimuseettinen neuvottelukunta. Viitattu 2.12.2019.
Saatavissa: <http://tenk.fi/en/index.html>.

KIRJOITTAJAT

Susanna Lepola

Projektisuunnittelija, Metropolia Ammattikorkeakoulu,
AMK-opiskelijavalinnat -kehittämishanke

Marko Borodavkin

Projektipäällikkö, Metropolia Ammattikorkeakoulu,
AMK-opiskelijavalinnat -kehittämishanke

Kirsi Talman

TtT, yliopettaja, Todistusvalintojen ja valintakokeiden kehittäminen
ja digitalisointi -osahankkeiden vetäjä, tutkimuksesta vastaava
henkilö, Metropolia Ammattikorkeakoulu, AMK-opiskelijavalinnat
-kehittämishanke

KIITOKSET

Raportin laatijat haluavat osoittaa lämpimät kiitoksensa seuraaville toimijoille, joilla on ollut merkittävä rooli ammattikorkeakoulujen opiskelijavalintoihin liittyvän ohjauksen ja viestinnän sekä ammattikorkeakouluun.fi / yrkeshogskolestudier.fi -sivuston kehittämisessä.

- AMK-opiskelijavalintojen kehittämishankkeen ydinryhmä
- Opiskelijavalintoihin liittyvän ohjauksen ja viestinnän kehittämisen projektiryhmä (2018–2019)
- Todistusvalintojen ja valintakokeiden kehittäminen ja digitalisointi -osahankkeiden projektiryhmä
- AMK-opiskelijavalintojen kehittämishankkeen ohjausryhmä
- Valovirta Design ja lehtori Tuomas Aatola
- Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry
- Opetushallitus
- Koulutusalaakohtaiset verkostot
- Ammattikorkeakoulujen hakijapalveluiden toimijat
- Suomen kielen ja viestinnän yliopettaja Aino Vuorijärvi
- Metropolia Ammattikorkeakoulun lehtori Juha Ainoa sekä muotoilijan tutkinnon opiskelijat
- Kyselyihin osallistuneet
- Sivuston käyttäjätestaukseen osallistuneet
- Opiskelijajärjestöt
- Opetus- ja kulttuuriministeriö

LIITTEET

Liite 1. AMK-opiskelijavalinnat -kehittämissankkeen toimijat ja Opiskelijavalintoihin liittyvän ohjauksen ja viestinnän kehittäminen -osahankkeen projektiryhmä

AMK-opiskelijavalintojen kehittämishankkeen toimijat

Projektipäällikkö Marko Borodavkin, Metropolia Ammattikorkeakoulu
 Todistusvalintojen & valintakokeiden kehittäminen ja digitalisointi -osahankkeiden vetäjä Kirsi Talman, Metropolia Ammattikorkeakoulu
 AMK-valintakokeen käytännön järjestelyiden vastaava Tiina Karihtala, Metropolia Ammattikorkeakoulu
 Projektisuunnittelija Hanna Ojanen, Metropolia Ammattikorkeakoulu

Opiskelijavalintoihin liittyvän ohjauksen ja viestinnän kehittäminen -osahankkeen projektiryhmä

Marko Borodavkin, Projektipäällikkö, Metropolia Ammattikorkeakoulu
 Susanna Lepola, Projektiryhmän vetäjä, Metropolia Ammattikorkeakoulu
 Projektisuunnittelija Hanna Ojanen (1.3.–31.12.2019), Metropolia Ammattikorkeakoulu
 Annika Grönholm, asiakaspalvelupäällikkö, Opetushallitus
 Eerikki Vainio (7.3.2018–1.4.2019) ja Samuli Maxenius (4.6.–31.12.2019), asiantuntija, Arene ry
 Leena Hietanen, opinto-ohjaaja, Hyria Hyvinkää
 Armi Nurmi, Sopo ry:n puheenjohtaja, Salon lukion vararehtori ja opinto-ohjauksen lehtori
 Anna-Maria Tiainen, opinto-ohjaaja, Metropolia Ammattikorkeakoulu
 Paula Lindqvist, opinto-ohjaaja, Metropolia Ammattikorkeakoulu
 Mari Virtanen, digiosaaja, Metropolia Ammattikorkeakoulu (7.3.–1.6.2018)
 Anne Koskela, opintoasiainpäällikkö, Savonia-ammattikorkeakoulu
 Lilian Sjöberg, johtava opintokoordinaattori, Yrkeshögskolan Arcada
 Päivi Kuosmanen, palvelupäällikkö, LUT
 Merja Hanhimäki, Oppimisen ja hyvinvoinnin tuen päällikkö, opinto-ohjaaja, Tampereen ammattikorkeakoulu

Liite 2. Kyselylomake opinto-ohjaajille

Kysely ammattikorkeakoulujen opiskelijavalintoihin liittyvän ohjauksen ja viestinnän kehittämistä toisen asteen ja ammattikorkeakoulujen opinto-ohjaajille

Hyvä toisen asteen/ ammattikorkeakoulun opinto-ohjaaja

Kiitos, että osallistut kyselyyn. Osallistumalla voit asiantuntemuksellasi vaikuttaa opiskelijavalintoihin liittyvän ohjauksen ja viestinnän kehittämistyöhön.

Kyselyn tarkoituksena on kartoittaa ammattikorkeakoulujen opiskelijavalintoihin liittyvän ohjauksen ja viestinnän kehittämistarpeita ja toimivia käytäntöjä toisen asteen ja ammattikorkeakoulusektorin opinto-ohjaajien näkökulmasta. Kyselyn vastauksia hyödynnetään AMK-opiskelijavalinnat kehittämishankkeen opiskelijavalintoihin liittyvän ohjauksen ja viestinnän kehittämisen osahankkeen toimenpiteiden laatimisen ja toteutussuunnitelman tukena.

Kyselyssä ohjauksella tarkoitetaan toisen asteen opiskelijan ohjausta ammattikorkeakoulujen opiskelijavalintoihin liittyvissä asioissa. Ohjaus voi tapahtua joko toisen asteen tai ammattikorkeakoulun opinto-ohjaajan kautta.

Kyselyssä viestinnällä tarkoitetaan ammattikorkeakoulujen opiskelijavalintoihin liittyvää viestintää, mikä sisältää toisen asteen opinto-ohjaajille ja opiskelijoille eri menetelmin (esim. tapahtumat, tilaisuudet, sähköinen materiaali) jaetun tiedon ammattikorkeakoulujen opiskelijavalinnoista.

Kyselyyn vastaaminen on täysin vapaaehtoista ja siihen vastataan nimettömänä. Huomioithan, että kyselyä ei voi tallentaa keskeneräisenä ja jatkaa myöhemmin.

Pyydämme Sinua ystävällisesti vastaamaan alla oleviin kysymyksiin viimeistään 13.4.2018 klo 15.00 mennessä.

Kysymykset

Opiskelijavalintoihin liittyvän ohjauksen ja viestinnän sisältö

Mitkä sisällöt ammattikorkeakoulujen opiskelijavalintoihin liittyvässä ohjauksessa ja viestinnässä ovat mielestäsi keskeisiä hakijan ja opinto-ohjaajan näkökulmista?

Opiskelijavalintoihin liittyvän ohjauksen käytännöt ja kehittämistarpeet

- Millaisia hyväksi havaittuja käytäntöjä alueellasi on olemassa toisen asteen ja ammattikorkeakoulujen yhteistyössä opiskelijavalintoihin liittyvässä ohjauksessa?
- Miten ammattikorkeakoulujen opiskelijavalintoihin liittyvää ohjausta pitäisi mielestäsi kehittää? (konkreettisia toimenpide-ehdotuksia)
- Miten kehittäisit ammattikorkeakoulujen ja toisen asteen välistä yhteistyötä opiskelijavalintoihin liittyvässä ohjauksessa? (konkreettisia toimenpide-ehdotuksia)

Opiskelijavalintoihin liittyvän viestinnän käytännöt ja kehittämistarpeet

- Millaisia hyväksi havaittuja käytäntöjä alueellasi on olemassa toisen asteen ja ammattikorkeakoulujen yhteistyössä opiskelijavalintoihin liittyvässä viestinnässä?
- Miten ammattikorkeakoulujen opiskelijavalintoihin liittyvää viestintää pitäisi mielestäsi kehittää? (konkreettisia toimenpide-ehdotuksia)
- Miten kehittäisit ammattikorkeakoulujen ja toisen asteen välistä yhteistyötä opiskelijavalintoihin liittyvässä viestinnässä? (konkreettisia toimenpide-ehdotuksia)

Taustatiedot

Työskentelen opinto-ohjaajana

Lukiossa Ammatillisessa oppilaitoksessa Ammattikorkeakoulussa

Alue, jolla työskentelen:

Uusimaa

Varsinais-Suomi

Satakunta

Kanta-Häme

Pirkanmaa

Päijät-Häme

Kymenlaakso

Etelä-Karjala

Etelä-Savo

Pohjois-Savo

Pohjois-Karjala

Keski-Suomi

Etelä-Pohjanmaa

Pohjanmaa

Keski-Pohjanmaa

Pohjois-Pohjanmaa

Kainuu

Lappi

Terveiset

Mitä terveisiä haluat lähettää osahankkeen toimijoille?

Kiitos osallistumisestasi!

Liite 3. Saateviesti kyselystä opinto-ohjaajille

Hyvä toisen asteen/ ammattikorkeakoulun opinto-ohjaaja

Pyydämme Sinua osallistumaan kyselyyn, jossa kartoitetaan toisen asteen ja ammattikorkeakoulusektorin opinto-ohjaajien näkemyksiä ammattikorkeakoulujen opiskelijavalintoihin liittyvän ohjauksen ja viestinnän sisällöistä, toimivista käytännöistä sekä kehittämistarpeista. Osallistumalla kyselyyn voit asiantuntemuksesi kautta vaikuttaa opiskelijavalintoihin liittyvän ohjauksen ja viestinnän kehittämistyöhön.

Tämä kysely toteutetaan osana Ammattikorkeakoulujen opiskelijavalintojen kehittämishanketta 2017–2019 (AMK-opiskelijavalinnat). Hankkeen tavoitteena on toteuttaa opiskelijavalinnat entistä hakijaystävällisemmin ja kustannustehokkaammin sekä enemmän digitaalisia ratkaisuja hyödyntäen. Uudistusta tehdään laaja-alaisessa yhteistyössä ammattikorkeakoulujen asiantuntijoiden ja keskeisten sidosryhmien kanssa. Hankkeen verkostoon kuuluvat kaikki Suomen ammattikorkeakoulut (lukuun ottamatta Ahvenanmaan ammattikorkeakoulua ja Poliisiammattikorkeakoulua).

Opiskelijavalintoihin liittyvän ohjauksen ja viestinnän kehittämisen osahankkeen tavoitteena on kehittää ammattikorkeakoulujen välistä sekä ammattikorkeakoulujen ja toisen asteen oppilaitosten yhteistyötä opiskelijavalintojen ohjauksen ja viestinnän osalta. Kyselyn vastauksia hyödynnetään osahankkeen toimenpiteiden laatimisen ja toteutussuunnitelman tukena.

Kyselyyn vastaaminen on täysin vapaaehtoista ja siihen vastataan nimettömänä.

Pyydämme Sinua ystävällisesti vastaamaan kyselyyn opinto-ohjauksen asiantuntijana viimeistään pe 13.4.2018 mennessä.

Kyselyyn pääset vastaamaan tästä ([linkki kyselylomakkeeseen](#))

Mikäli sinulla on mitä tahansa kysyttävää kyselyyn liittyen, olethan rohkeasti yhteyksissä.

Yhteystiedot

Liite 4. Tutkimuksen tehtävänanto

AMMATTIKORKEAKOULUJEN OPISKELIJAVALINTOJEN VIESTINNÄN KEHITTÄMINEN: KYSELY TOISEN ASTEEN OPISKELIJOILLE.

Pohtikaa yhdessä, mitä tietoa haluaisitte alla mainituista ammattikorkeakouluun liittyvistä aiheista. Pohtikaa myös yhdessä, miten kyseisistä aiheista voisi viestiä/kertoa tuleville hakijoille. Kirjatkaa sähköiselle lomakkeelle mahdollisimman konkreettisia ja tarkkoja vastauksia.

- Mitä haluaisitte tietää ammattikorkeakoulujen opiskelijavalinnoista (esimerkiksi hakeminen, todistusvalinta, pääsykokeet, avoimen amk:n väylä)?
- Mitä haluaisitte tietää ammattikorkeakouluopiskelusta?
- Mitä haluaisitte tietää ammattikorkeakoulussa opiskeltavista tutkinnoista?
- Mitä haluaisitte tietää ammattikorkeakouluopintojen jälkeisestä työelämästä?
- Millä tavoilla ammattikorkeakouluun liittyvistä asioista voisi mielestänne kertoa ja viestiä, jotta tieto tavoittaisi teidät?

Pääsette vastaamaan kyselyyn seuraavassa osoitteessa:

Linkki kyselylomakkeeseen

Liite 5. Ohje yhteyshenkilölle

AMMATTIKORKEAKOULUJEN OPISKELIJAVALINTOJEN VIESTINNÄN KEHITTÄMINEN: KYSELY TOISEN ASTEEN OPISKELIJOILLE.

Oppilaitoksen yhteyshenkilö vastaa käytännön järjestelyistä ja tutkimustiedotteen jakamisesta. Tutkimus toteutetaan elokuun lopulla / syyskuun alussa sähköisellä kyselylomakkeella opinto-ohjauksen tunnilla. Kustakin oppilaitoksesta tavoitellaan 20–60:tä toisen/kolmannen vuoden opiskelijaa (1–3 opiskelijaryhmää). Tutkimukseen osallistumista varten tarvitaan tietokone tai tabletti. Ilmoitathan, milloin suunnittelet kerääväsi aineiston.

Luvan tutkimukseen osallistumiseen opiskelijat antavat vastaamalla sähköiseen kyselyyn. Osallistumalla he antavat myös luvan raportoida tutkimustulokset osana ammattikorkeakoulujen opiskelijavalintojen kehittämistä.

Tutkimuksen eteneminen käytännössä:

Tutkimusta varten on hyvä varata 45 minuutin pituinen oppitunti. Kyselyyn vastaaminen vie ryhmältä arviolta n. 20–30 minuuttia. Kokonaisuutta varten on hyvä varata 10 minuuttia aikaa käytännön järjestelyihin tunnilla.

- 1) Yhteyshenkilö suunnittelee aikataulun tutkimuksen toteutukselle, eli milloin tutkimus toteutetaan.
- 2) Yhteyshenkilö kertoo opiskelijoille opinto-ohjauksen tunnin alussa, että tunnilla on mahdollisuus osallistua tutkimukseen vastaamalla sähköiseen kyselyyn, joka toteutetaan ryhmätyönä. Tutkimukseen osallistuminen on vapaaehtoista. Yhteyshenkilö jakaa jokaiselle opiskelijalle tutkimustiedotteen (liite 2).
- 3) Tiedote tutkimuksesta käydään yhdessä läpi.
- 4) Opiskelijat jakautuvat 3–4 henkilön ryhmiin.
- 5) Yhteyshenkilö jakaa ryhmille tutkimuksen tehtävänantolomakkeen ja ryhmä avaa kyselylomakkeen verkkosivun (linkki kyselylomakkeelle)
- 6) Ryhmä vastaa yhdessä keskustellen kyselylomakkeen viiteen avoimeen kysymykseen.
- 7) Ryhmä täydentää lomakkeelle taustatiedot: ryhmän koko, oppilaitos (ammatillinen oppilaitos/lukio), kunkin jäsenen ikä ja sukupuoli.
- 8) Lopuksi ryhmä painaa "Tallenna"-painiketta, jolloin vastaukset tallentuvat.

Hyvä tietää kyselylomakkeesta:

- Kysymyksiin vastaaminen lomakkeelle on määritelty pakolliseksi, mikä tarkoittaa sitä, että vastauskenttää ei voi jättää tyhjäksi, tai muuten lomaketta ei pysty lähettämään.
- Ryhmän jäsenten tiedot täytetään sen pohjalta, kuinka monta jäsentä ryhmässä on. Viimeinen kohta (4. jäsen) jätetään tyhjäksi, mikäli ryhmässä on vain kolme jäsentä.

Liite 6. Tutkimustiedote opiskelijoille

PYYNTÖ TUTKIMUKSEEN

Sinua pyydetään mukaan tutkimukseen, jossa kehitetään valtakunnallisesti ammattikorkeakoulusektorin opiskelijavalintoihin liittyvää viestintää. Tutkimus on osa Ammattikorkeakoulujen opiskelijavalintojen kehittämishanketta (AMK-opiskelijavalinnat) 2017–2019, jonka tarkoituksena on entistä hakijaystävällisempi, kustannustehokkaampi ja yksinkertaisempi digitaalisuutta hyödyntävä opiskelijavalintaprosessi. Hankkeen verkostoon kuuluvat kaikki Suomen ammattikorkeakoulut (lukuun ottamatta Ahvenanmaan ammattikorkeakoulua ja Poliisiammattikorkeakoulua).

OSALLISTUMISEN VAPAAEHTOISUUS

Osallistuminen tähän tutkimukseen on täysin vapaaehtoista. Voit kieltäytyä osallistumasta tai keskeyttää osallistumisen missä vaiheessa tahansa ilman, että sinun tarvitsee kertoa syytä.

TUTKIMUKSEN TOTEUTTAJA

Tutkimus toteutetaan osana AMK-opiskelijavalinnat -hanketta. Tutkimuksesta vastaa yliopettaja Kirsi Talman Metropolia Ammattikorkeakoulusta. Tutkimusryhmään kuuluu projektisuunnittelija Susanna Lepola Metropolia Ammattikorkeakoulusta. Tutkimustulosten analyysiin osallistuu myös Metropolia Ammattikorkeakoulun teollisen muotoilun opettajia ja opiskelijoita.

TUTKIMUKSEN TARKOITUS JA HYÖTY

Tutkimuksen tarkoituksena on kartoittaa toisen asteen opiskelijoiden näkemyksiä ammattikorkeakoulujen opiskelijavalintamenettelyihin, ammattikorkeakouluopiskeluun ja työelämään liittyvästä viestinnästä. Tavoitteena on kehittää ammattikorkeakouluille yhteinen verkkosivusto opiskelijavalintoihin liittyvän materiaalin jakamiseksi. Tavoitteena on myös kehittää ammattikorkeakouluille ja toisen asteen oppilaitoksille yhteistä viestintämateriaalia sekä opiskelijavalintoihin liittyvä yhteinen tapahtuma.

Osallistumalla kyselyyn voit vaikuttaa ammattikorkeakoulujen opiskelijavalintoihin liittyvän ohjauksen ja viestinnän konkreettisiin sisältöihin ja menettelyihin. Tutkimuksen tuloksia hyödynnetään ammattikorkeakoulujen yhteisen opiskelijavalintoihin liittyvän verkkosivun sekä ammattikorkeakoulujen ja toisen asteen yhteisen viestintämateriaalin ja tapahtuman kehittämisen tukena.

TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN

Tutkimukseen osallistujat jaetaan 3–4 henkilön pienryhmiin, joissa vastataan yhdessä sähköiseen kyselyyn. Kysely sisältää viisi avointa kysymystä. Taus-

tätietona kerätään tutkimukseen osallistuneiden lukumäärä, osallistujien ikä ja sukupuoli. Luvan tutkimukseen osallistumiseen annat kyselyyn vastaamalla. Osallistumalla annat myös luvan tulosten raportointiin osana opiskelijavalintojen kehittämistä.

TUTKIMUKSEN HAITAT

Tutkimukseen osallistumisesta ei ole sinulle mitään haittaa. Tutkimukseen osallistuvien henkilöiden henkilöllisyys suojataan. Tutkimuksessa ei muodosteta henkilörekisteriä.

TIETOJEN LUOTTAMUKSELLISUUS

Kyselyyn vastataan nimettömänä eikä osallistujia voida missään tutkimuksen vaiheessa tunnistaa. Tutkimuksen tekijät ja muut aineistoa käsittelevät henkilöt käsittelevät aineistoa asianmukaisesti. Mikäli aineiston analyysiin ja tulosten raportointiin sisällytetään ammattikorkeakouluopiskelijoita, veloitetaan heitä seuraamaan eettisten periaatteiden noudattamista kaikissa vaiheissa. Tutkimuksen loputtua kaikki sinua koskevat tiedot hävitetään asianmukaisesti.

Voit kysyä kaikkia mieltä askarruttavia kysymyksiä.

Tutkimuksesta vastaavan yhteystiedot

Liite 7. Tutkittavan suostumus

Tutkittavan suostumus

Minua on pyydetty osallistumaan tutkimukseen, jonka tarkoituksena on kartoittaa toisen asteen opiskelijoiden näkemyksiä ammattikorkeakoulujen opiskelijavalintamenettelyihin, ammattikorkeakouluopiskeluun ja työelämään liittyvästä viestinnästä. Tutkimuksen tavoitteena on kehittää ammattikorkeakouluille yhteinen verkkosivusto opiskelijavalintoihin liittyvän materiaalin jakamiseksi. Tavoitteena on myös kehittää ammattikorkeakouluille ja toisen asteen oppilaitoksille yhteistä viestintämateriaalia sekä opiskelijavalintoihin liittyvä yhteinen tapahtuma. Tiedote tutkimuksesta on annettu minulle samalla, kun minulle on kerrottu mahdollisuudesta osallistua tutkimukseen.

Osallistuminen tähän tutkimukseen on täysin vapaaehtoista. Voin kieltäytyä osallistumasta tai keskeyttää osallistumisen missä vaiheessa tahansa ilman, että minun tarvitsee kertoa syytä.

Olen perehtynyt tämän tutkimuksen tarkoitukseen ja sisältöön, tutkittaville aiheutuviin mahdollisiin haittoihin sekä tutkittavien oikeuksiin. Suostun osallistumaan tutkimukseen annettujen ohjeiden mukaisesti. Voin halutessani peruuttaa tai keskeyttää osallistumiseni. Tutkimustuloksiani saa käyttää tieteelliseen raportointiin (esim. julkaisuihin) sellaisessa muodossa, jossa yksittäistä tutkittavaa ei voi tunnistaa.

Annan luvan vastausteni käyttöön kyseisessä tutkimuksessa

Allekirjoitus

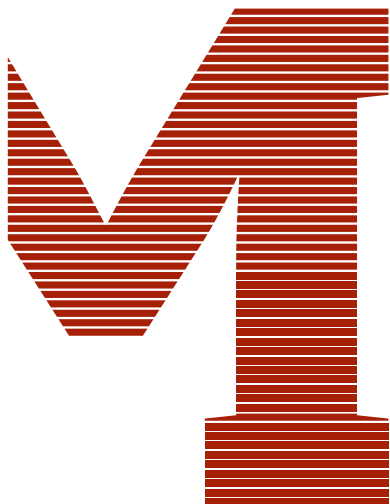
Liitetaulukko 1. Ammattikorkeakouluun.fi -sivuston sisällön ja materiaalin tuottaminen

Kokonaisuus	Sisältö	Sisällön tuottamisesta vastanneet toimijat	Sisällön tuottamiseen osallistuneet muut toimijat
Tieto opiskelijavalintojen muutoksista ja uudistuneista valintatavoista, jotka koskevat ammattikorkeakoulujen suomen- ja ruotsinkielisiä tutkimusjohtavia AMK-koulutuksia	Todistusvalinta AMK-valintakoe Aiempien korkeakouluopintojen perusteella tehtävä valinta	Hankkeen toimijat, projektiryhmä ja ammattikorkeakoulujen hakijapalveluiden edustajat	Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry, Opetushallitus (yhteistyö Opintopolku.fi-palvelun kanssa), ammattikorkeakoulujen ja toisen asteen opinto-ohjaajat, toisen asteen opiskelijat, opiskelijajärjestöt
Tieto opiskelusta ja koulutuksista	Ammattikorkeakouluopiskelu AMK-tutkintoon johtavat suomen- ja ruotsinkieliset koulutukset – tutkintojen esittelyt Taulukko ja kartta koulutuksista eri ammattikorkeakouluissa Tukea oman opiskelupolun löytämiseen #ammattikorkeakouluun-kampania, jossa AMK-opiskelijat esittelevät opintojaan somessa	Projektiryhmä, ammattikorkeakoulujen hakijapalveluiden edustajat sekä kansainvälisten asioiden toimijat Projektiryhmä ja ammattikorkeakoulujen koulutusala kohtaiset verkostot Hankkeen toimijat, projektiryhmä ja koulutusala kohtaiset verkostot	Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry, Opetushallitus (yhteistyö Opintopolku.fi-palvelun kanssa), ammattikorkeakoulujen ja toisen asteen opinto-ohjaajat, toisen asteen opiskelijat, opiskelijajärjestöt Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry, toisen asteen opiskelijat Ammattikorkeakoulujen hakijapalveluiden edustajat
Ammattikorkeakoulujen hakijoille ja opinto-ohjaajille suunnatut tapahtumat	Ohjauksia Ammattikorkeakoulujen opinto-ohjaajien sivut Viestintätapahtumat opiskelijavalintojen uudistumisesta	Projektiryhmä Ammattikorkeakoulujen toisen asteen kanssa yhteistyötä tekevät toimijat Hankkeen toimijat	Ammattikorkeakoulujen ja toisen asteen opinto-ohjaajat Ammattikorkeakoulujen ja toisen asteen opinto-ohjaajat Ammattikorkeakoulujen toimijat Ammattikorkeakoulujen toimijat
Opinto-ohjaajille koottu materiaali	Ohjauksia Ammattikorkeakoulujen opinto-ohjaajien sivut Viestintätapahtumat opiskelijavalintojen uudistumisesta	Projektiryhmä Ammattikorkeakoulujen toisen asteen kanssa yhteistyötä tekevät toimijat Hankkeen toimijat	Ammattikorkeakoulujen ja toisen asteen opinto-ohjaajat Ammattikorkeakoulujen ja toisen asteen opinto-ohjaajat Ammattikorkeakoulujen toimijat Ammattikorkeakoulujen toimijat
Ammattikorkeakoulujen hakijapalveluiden yhteystiedot	Ohjauksia Ammattikorkeakoulujen opinto-ohjaajien sivut Viestintätapahtumat opiskelijavalintojen uudistumisesta	Projektiryhmä Ammattikorkeakoulujen toisen asteen kanssa yhteistyötä tekevät toimijat Hankkeen toimijat	Ammattikorkeakoulujen ja toisen asteen opinto-ohjaajat Ammattikorkeakoulujen ja toisen asteen opinto-ohjaajat Ammattikorkeakoulujen toimijat Ammattikorkeakoulujen toimijat

Kielen ja viestinnän asiantuntija osallistui kaikkien kokonaisuuksien kielen tarkastukseen ja kommentointiin.

Osaamista
ja oivallusta
tulevaisuuden
tekemiseen

Ammattikorkeakouluun.fi

Ammattikorkeakoulujen yhteisen verkkosivuston kehittäminen

Tässä raportissa kuvataan AMK-opiskelijavalintojen kehittämishankkeen (AMK-opiskelijavalinnat 2017–2020) opiskelijavalintoihin liittyvän ohjauksen ja viestinnän kehittämisen tuloksena syntyneen Ammattikorkeakouluun.fi -sivuston kehittämisen (3/2018–5/2019) vaiheet.

Julkaisu on tuotettu osana Metropolia Ammattikorkeakoulun koordinoimaa Ammattikorkeakoulujen kehittämishanketta (AMK-opiskelijavalinnat -hanke).

Kehittämishankkeen tavoitteena on rakentaa ja luoda uudenlaisia käytäntöjä ja valintamalleja, jotka tukevat hakijoiden nopeampaa hakeutumista ammattikorkeakouluun ja luovat uudenlaisia mahdollisuuksia hakeutua tutkinto-opiskelijaksi.

Hankkeen verkostoon kuuluu 23 ammattikorkeakoulua, joissa järjestetään eri koulutusalojen tutkintoja. Hanke toteutetaan vuosina 2018–2020. Hanke on saanut rahoitusta opetus- ja kulttuuriministeriöltä.